

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 87. — ŠTEV. 87.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 14, 1926. — SREDA, 14. APRILA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

ZASLIŠAVANJE PRED SENATNIM KOMITEJEM

Aretacije radi pijanosti so se več kot podvojile, izjavljajo liberalci v boju za modificiranje suhaške postave. — General Andrews pravi, da potrebuje 15,000 mož proti butlegarjem iz Kanade.

WASHINGTON, D. C., 13. aprila. — Ko so nastopile pred senatnim podkomitejem ženske ter se izrekle proti modificiranju suhaških postav ter celo za njih ojačenje, je prišla vpoštev čustvena stran cele zadeve. Danes so se liberalci poslužili statističnih podatkov. Kot prvo pričo so poklicali Stanley Shirka, voditelja preiskav v službi Moderation League. Predložil je rezultate preiskav, izvedenih v 457 mestih in vaseh. Dokazal je, da se je število aretacij v zadnjih letih več kot podvojilo.

V svojih nadaljnjih izjavah je rekel Shirk: — Ne moremo se upirati dejstvu, da se je Volsteadova postava popolnoma izjalovila, ker ni proizvedla tega, kar bi morala: — pospešila zmernost in treznost. Nadalje pa se od leta do leta razmere niso izboljšale, temveč poslabšale ter ni nobenega upanja, da bi Volsteadova postava kedaj izpolnila svoj namen. Izkušnje po deželi uče, da je prej mogoče doseči zaželeni cilj potem modre omejitve kot pa potom popolne suše.

WASHINGTON, D. C., 13. aprila. — Justični odsek poslanske zbornice je bil včeraj zelo presečen, ko ga je obvestil general Andrews, da bi bila potrebna armada dvanajst do petnajst tisoč mož za nadzorovanje meja Združenih držav, če bi hoteli biti uspešni poskusi, da se deželo res osuši. To pa je nemogoče, dokler prihajajo velike množine opojnih pijač preko meje.

Prav posebno veliko žganja pride v deželo preko Detroita.

PREMIJJE MED MAROČANI IN FRANCOŠKO VLADO

Prihodnji petek bo sklenjeno premirje med vstajškimi Rifci in Francozi v Maroku. — Mirovna pogajanja se bodo kmalu nato pričela. — Abdel Krim mora izročiti vse orožje. — Abdel Krim priznal maroškega sultana.

PARIZ, Francija, 13. aprila. — Ministrski predsednik Briand je objavil včeraj, da bo v petek podpisano premirje med Francozi in Španci ter rifskimi vstaji.

Mirovni pogoji Francozov bodo med drugim določali, da mora izročiti Abdel Krim vse svoje puške, granate in drugi vojni material. Pogajanja se bodo pričela v bližini meje med Marokom in Alžirjem.

Francoško-španski mirovni delegatje so dobili navodila, naj odrečejo rifskim plemenom kot celoti administrativno avtonomijo, a jo dovoli posameznim plemenom.

Medtem ko govoričita francoska in španska vlada o miru, se pripravljata na vojaško ofenzivo za slučaj, da bi se mirovna pogajanja izjalovila.

LONDON, Anglija, 13. aprila. — Iz Pariza poročajo, da je Abdel Krim že priznal suverenost maroškega sultana. Sprejem te točke je eden naj bolj važnih mirovnih pogojev. Sedanji maroški sultan je seveda le orodje v rokah Francozov.

MELILLA, Maroko, 13. aprila. — Poročajo, da se je s par strelj končal sestanek maroških vstajšev, ki naj bi razpravljali o stališču napram francosko-španskim mirovnim overturam. Večina prebivalcev je baje proti nadaljevanju vojne.

PARIZ, Francija, 13. aprila. — Abdel Krimu, voditelju rifskih vstajšev, hočejo baje ponuditi vilo v Franciji ter zadosti kapitala za brezskrbno življenje. Na ta način se bodo skušali spraviti rifskega voditelja iz Maroka. Isto so storili svoj čas tudi s prejšnjim sultanom Mulaj Hadidom, ki živi sedaj v nekem pariškem predmestju.

Province proti glavnemu mestu.

Novi podaniki Romunske v Transilvaniji in Besarabiji so razkačeni vsled uveljavljanja starega režima v Bukarešti. — Boje se intrig in korupcije, ker je kralj odslovil kompromisno vlado.

BUKAREŠTA, Romunska, 13. aprila. — Sprejem Karlove resignacije predstavlja le eno fazo v politiki, ki bo razkrojila deželo ter oslabilo krono v politiki, katero je Ferdinand trajno nasledoval od leta 1919.

Prestiz monarhije je bil velik neposredno po vojni. Kralj, čeprav z družine Hohenzollern, je povedel svojo deželo v vojno proti centralnim silam. Posledice so presegle najbolj divja pričakovanja. Zavržena je bila zveza vseh Romuncev, živčeh v sosednjih deželah.

Ko je kralj Ferdinand privikal obiskal Transilvanijo, so prihiteli na lice mesta vsi sloji prebivalstva ter vpričarjali velike demonstracije.

Dve leti pozneje se je vrnil Ferdinand v Transilvanijo, da ga kronajo kraljem večje Romunske. Le malo Transilvančanov je pristojovalo cerimoniji. Velika večina novih podanikov je izostala. Kaj je bilo vzrok nenadne izpremembe?

Romunci iz Transilvanije in Besarabije so bili vključeni v kraljestvo s previsokimi upanji. Njih pričakovanja so bila pretirana vsled njih želje, da se iznebe svojih madžarskih in ruskih mojstrov. Ko so dosegli svoj cilj, je izginila seveda gloriola, ki je obdajala Romunske.

Romunska se jim je zdelala zadnjaška orijentalška država, prepojena s korupcijo. Tuja vlada, katero so sovražili, je bila višjega, bolj zapadnega tipa, kot pa ona, v kateri se je razvila Romunska. Njih boji kot manjšina so ojačili njih posamezne značaje in njih podrejene pozicije so jih rešile vpliva korupcije.

Za časa turške vlade so gospodarili Romunski Grki, ki so znani kot najbolj korumpirana skupina ljudi na svetu. Pozneje pa je postala Romunska bojno polje med dvema rivalkama za silo na Balkanu, Avstrijo in Rusijo. Korupcija, že davno doma v Romunski, pa se je še povečala z razkritjem petroleja, ki je eden največjih virov bogastva Romunske.

Novi Romunci so bili kmalu v istem položaju, v katerem so se nahajali pred vojno. Le gospodarje so izmenjali. Mesto da jim bi obvladali Madžari in Rusi, jih je pričelo vladati staro kraljestvo z istimi, a še bolj nerodnimi metodami.

Njih krajevne uradnike so nadomestili z možmi iz starega kraljestva. (Prav tako kot v Jugoslaviji, kjer sede na vseh važnejših mestih Srbi). Zastopani so bili od poslancev, importiranih iz starega kraljestva, kojih imena so jim bila komaj znana.

Posledice te politike so bile nezgibne.

Trije častniki obsojeni na smrt.

ATENE, Grška, 13. aprila. — Trije častniki, ki so bili zapleteni v solunsko zaroto, so bili obsojeni na smrt.

Diktator Pangalos je odredil, naj se z izvršitvijo smrtnih obsodb nekoliko počaka.

Ljubosumnost vzrok umora.

Mrs. Hingste iz North Bergena je bila ustreljena in njen mož je izginil ter se domneva, da je izvršil samomor.

NORTH BERGEN, N. J., 13. aprila. — Mrs. Jennie Hingste, staro devet in dvajset let, so našli danes zjutraj mrtvo v njenem stanovanju na 39. cesti, s prestreljenim levim senem. Policija je mnenja, da je bila usmrčena iz ljubosumnosti.

Temple je našla sestra umorjenke, ko je zjutraj, kot običajno prinesla mleko. Ernest in John Hingste sta bila namreč poročena z dvema sestrama Jennie in Ano.

Ostarela mati obeh, Mrs. Jennie Ferdinand, ki je stanovala zgoraj, je povedala policiji, da je čula med enajsto in dvanajsto uro ponoči pok, a domnevala, da izvira iz kakšnega avtomobila. Oba otroka, desetletna Stella in osemletni John sta spala poleg, a nista ničesar čula.

O njenem možu nimajo nobene sledu.

Hohenzollernci dolgujejo davek.

BERLIN, Nemčija, 13. aprila. Z določitvijo, kaj naj se zgodi s posesti preje vladajočih družin v Nemčiji stopa sedaj v ospredje nadaljni faktor. Ugotovilo se je, da dolgujejo Hohenzollernci pruski državi sedem milijonov mark zaostalih davkov.

Dočim visi vprašanje glede bodoče usode te lastnine, počiva tudi vprašanje davkov.

Žena vzela sina v smrt.

MONTCLAIR, N. J., 13. apr. — Kot poroča policija, je izvršila pet in trideset let stara Mrs. Joseph Henry včeraj ponoči samomor ter vzela s seboj tudi svojega osem let starega sina, ko je odprla v svoji sobi plin.

Mati in sin sta ležala mrtva v postelji, ko je hišna gospodinja poklicala policijo, ki je s silo odprla od znotraj zapahnjena vrata. Okna so bila zaprta, vse razpoke zamašene s papirjem, plin na široko odprt in vsled tega ne more biti niti najmanjšega dvoma, da je obžalovanja vredna ženska sama spravila s sveta sebe in svojega sina. Bila je že pet let vdova.

Nepostavno izkrčevanje Kitajcev.

V nedeljo je policija v Newarku N. J., aretirala 700 Kitajcev. Med njimi jih je 60, ki niso mogli dokazati, da so prišli postavnim potom v deželo. Teh šestdeset bodo najprej zaprli, potem pa deportirali. V neki kitajski beznici je našla policija tudi za tisoč dolarjev opija.

Boljševiki plačajo vsa naročila z zlatom.

MOSKVA, Rusija, 13. aprila. Proračun sovjetske Rusije znaša to leto štirideset milijonov rubljev, v primeri s 2800 milijoni v prejšnjem letu.

To je sporočil danes ministrski predsednik Rykov sovjetskemu eksekutivnemu odboru. Neizplačane je omenil Rykov, da plačajo sovjeti vsa inozemska naročila z zlatom.

Amundsenova ekspedicija.

Polarna zračna ladja "Norge" bo kmalu odšla proti Norveški. Iz Pulhama na Špicbergo bo najbrž najbolj naporni del poleta na Severni tečaj.

PULHAM, Anglija, 13. aprila. Zračna ladja kapitana Amundsen na je dospela semkaj po 1400 milj dolgem potovanju iz Rima. Potrebno je kuriva, kot je izjavil njen poveljnik in zgraditelj, polkovnik Nobile, ki je dobil iz Leningrada poročilo, da je tamošnja lopa pripravljena, vsled česar ni nobenega vzroka, da bi ostali tukaj še dalj časa.

Izjavil je nadalje, da bo "motel" po poletu Severnega tečaja s postojanke na Špiebergih poletel v Nome, Alaska.

"Norge" bo dospela v Oslo v šestih urah in bo ostala tam en dan, nakar bo poletela v Leningrad.

Če bo vreme ugodno, bo odplula s Špiebergov dne prvega maja ter bo dospela v Alasko po poteku štiridesetih ali pet in štiridesetih ur. To je izjavil poročnik Omdal, ki je bil leta 1922 na polarni ekspediciji kapitana Amundsen. Ker bo na krovu zadosti kuriva za šestdeset ur, bo imela na razpolago dodatnih petnajst ur.

Poročnik Amundsen, nečak raziskovalca, bo vpričoril svoje prvo polarno potovanje. Mnenja je, da bo izpostavljena zračna ladja največji preizkušnji na poletu iz Leningrada na Špicbergo.

Poročnik Horgen, ki je bil z Amundsenom na zadnjem polarnem potovanju, kjer je bila ekspedicija prisiljena pristati 120 milj od Severnega tečaja, je rekel, da ne bo nobene prilike za rešitev, če bo zračna ladja prisiljena pristati kje v bližini tečaja. "Norge" ima na krovu zadosti čokolade, svinjine in fižola, da se preživlja posadka trideset dni. Edini vir gorkega izven strojev bo obstajal v vroči kavi v vacuum steklenicah.

Polkovnik Nobile je dobil včeraj zvečer naslednje poročilo od kapitana Amundsen: — Vesel sem vsprico vašega uspeha.

Polkovnik je dobil tudi čestitke od italijanskega kralja ter Mussolinija.

Če bo zračna ladja zapustila Pulham danes zvečer, bo morala dospeti jutri zjutraj v Oslo. Če bo zapustila Oslo v sredo, bo dospela v Leningrad v četrtek zjutraj, odkoder bo odpotovala naprej proti Špiebergom.

Med posadko zračne ladje je par najbolj utrjenih polarnih veterani, ki so leta in leta sledili Amundsenu na njegovih potovanjih na kopnem in morju. Eden je kapitan Wisting, ki se vrača v arktične kraje po treh tednih počitnice v zmernem podnebju. On ne ljubi oglaševanja ter se ne pušči fotografirati. Bil je poveljnik Amundsenove ladje "Maud", ki se je mudila v arktičnih vodah več let ter je šel z raziskovalcem tudi na južni tečaj. Kakorhitro je došel "Maud" v Seattle, se je pridružil posadki "Norge".

Nadaljni veterani je Olonkin, ruski operator brezžičnega brzojava, ki je preživel sedem let v polarnih pokrajinah na "Maud" in drugih ladjah Amundsen. Kot Wilking je bil izven Arktika le tri tedne. Nadaljni član je Frederick Ramm, zgodovinar ekspedicije. Če bo brezžični brzojav dobro posloval, bo pošiljal tekom poleta brzojavke z "Norge".

IZJEMNO STANJE V GARFIELDU

Šerif je prečital "uporniške določbe", da zavaruje stavkokaze, zaposlene pri Forstmann-Huffmann Co. — Vsa zborovanja so prepovedana. — Dosti delavcev aretiranih.

V Garfieldu, N. J. je bilo v pričetku dvanajstega tedna stavke proglašeno okrajno obsedno stanje. Obdan od petdesetih pomožnih šerifov, dvanajstih okrajnih uradnikov in tridesetih policistov, je prečital šerif Nimmo iz Bergen okraja "uporniške določbe", s katerimi je prepovedal vse sestanke, te ali one vrste.

Nj povelje šerifa so pregnali večje število stavkarjev izpred tvornice Forstmann Huffman. Sedem stavkarjev, ki se niso dosti hitro pokorili povelju policije, je bilo aretiranih, med temi Jack Rubenstein, ki pa je bil izpuščen, ko se je skliceval na številne neupravičene aretacije v Passaicu in Garfieldu.

Forstmann-Huffman tvornico je stražila velika policijska sila, oborožena s puškami, revolverji in krepelji, da zavaruje majhno število skebov s katerimi skuša tvrdka obnoviti obratovanje.

Zopetno obratovanje v napravah Forstmann Huffman je bil le manevar, da se omaja vrste stavkarjev, a ta poskus se je popolnoma izjalovil. Stavkarji dobro vedo, da se tvrdki ne bo posrečilo najti toliko propalic kot jih potrebuje naprava, da padejo v hrbet svojim tovarišem. S predelavci ter par neizurjenimi skebi ne more tvrdka obratovati.

Voditelj tekstilnih delavcev Passaic okraja, Albert Weisbord, je bil včeraj stavljen pod jamščino \$30,000 na temelju obdolžb "pozivanja na upor, komunistične propagande ter upora proti vladi". Weisbord se je proglasil nekrivim. Odvedli so ga v jetnišnico v Passaicu, dokler se ni njegovim prijateljem posrečilo spraviti skupaj smešno visoke jamščine. Jamščino je odmeril policijski sodnik namenoma tako visoko, da mu vzame vsako priliko izogniti se procesu.

Otroci tekstilnih stavkarjev so pričeli včeraj z napovedano šolsko stavko. Le malo otrok je prišlo v razrede, a drugi so v skupinah korakali po mestu ter kričali: — Ne bomo šli v šolo, dokler ne bo stavke konec.

Šolske oblasti so pozneje priznale, da ni prišlo več tisoč otrok včeraj v šole.

Policisti na konjih, peš in z motornimi kolesi, ojačeni s 40 člani ameriške legije, ki so bili zaprišeženi kot pomožni šerifi, so napravili kordon krog treh tekstilnih tvornic ter pustili skozi le stavkokaze. Vsak poskus piketiranja je bil preprečen. Do desetih zjutraj je bilo aretiranih že deset stavkarjev. Dva časnikarska poročevalca s fotografskimi aparati sta bila pognana iz mesta, ker sta si drznila kritizirati policijskega paša Zoberja.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledele:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$13.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za polijavne, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljnjemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarijev in Liram sedaj ni stalna, menja se vsakrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računanja po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE 21.—

Denar nam je poslati najbolje po Danesotni Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4441

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

STRIC SAM KOT DIKTATOR

V nekem socialističnem listu v St. Louisu se nahaja uredniško poročilo glede nekake predavanja, katero je imel pred trgovsko zbornico v St. Louisu profesor dr. Carl Krinkman, s Heidelberg vseučilišča, in ki je nosilo naslov: "Nemčija in Dawesov načrt". Dolgi izjavni kratki pomen je — da je ta načrt neizvedljiv. V zvezi s tem pripominja list: — Nemški narod ima dobro vojno, da vestno izpolni vsiljene mu obveznosti Dawesovega načrta. Nemčija pa se nahaja v položaju dobre matere, ki resno stremi za tem, da plača kimb, katerega potrebujejo njeni stradalci otroci. Manjka pa potrebnih sredstev za plačanje. Srce matere hoče počiti od bolesti, ker ne more preskrbeti otrokom potrebnega hrane.

To je kaj čudna melodija, potem ko se je dosedaj vedno zagovarjalo Dawesov načrt, obenem z nemško socialno demokracijo, brez katere aktivne pripomoči bi se nikdar ne moglo naprtiti tega bremena nemškemu delavstvu. Ta načrt se je celo proslavljalo kot največjo pridobitev v časih po vojni. Šele danes spoznavamo ta gospod, kako upravičena je bila ostra opozicija, katero je napredno delavsko gibanje kazalo napram temu bastardu mednarodnega finančnega kapitala. V največji meri zanimivo pa je sedaj, da se pojavlja sedaj tudi v krogih ameriškega velekapitala odločen odpor proti Dawesovemu načrtu, čeprav iz povsem drugačnih razlogov kot jih je izprva navajal nemški proletarijat.

V Washingtonu je bilo ravnokar objavljeno obširno poročilo glede ekonomskega in finančnega stanja Nemčije. To poročilo meče ostro luč na gospodarsko moč, katero si je ameriški kapital že pridobil v Nemčiji ter si jo pridobiva z vsakim dnem v vedno večji meri. Poročilo je sestavila ameriška sekcija mednarodne trgovske zbornice.

To poročilo pa kaže še več. Kaže namreč, da si hoče ameriški finančni kapital pridobiti popolno gospodarsko hegemonijo nad Nemčijo. To je povsem jasno razvidno iz poročila, v katerem se to dejstvo direktno priznava. Javno se navaja kaj je potrebno, da se utrdi hegemonijo ameriškega kapitala med nemškim narodom, na korist ameriških in nemških kapitalistov ter priporoča v ta namen:

Zvišanje eksportnih prebitkov Nemčije potom daljšega delavnega časa in nižjih mezd za delavce.

Znižanje nemških reparacijskih plačil na temelju Dawesovega načrta, s čemer bi se preskrbelo denar za odplačevanje in obrestovanje ameriških pravnih posojil.

Ameriški velekapital je torej iz povsem sebičnih motivov za znižanje plačil na temelju Dawesovega načrta. Dawesov načrt naj se preklanja, da bodo finančni te dežele zagurali svoj izposojeni kapital ter dobili višje obresti.

Nemški narod ne pride pri tem v poštev. Olajšati njegovo breme, to pade hijenam z Wall Streeta prav tako malo v glavo ter je padlo onim, ki so sestavili famozni Dawesov načrt. Nasprotno so glašajo s pristaši Dawesovega načrta popolnoma v tem, da se podaljša delavni čas mednjih sužnje, zniža njih zaslužek ter poslabša življenjske razmere mas.

Poročilo mednarodne trgovske zbornice dokazuje s številkanmi, kako rapidno napreduje "amerikanizacija Nemčije". Leta 1925 so absorbirali ameriški kapitalisti v Nemčiji \$230,000,000 predloženih korporacijskih in državnih obveznic. Do sredine leta 1925 Nemčiji dovoljene inozemske kredite se čeni na \$715,000,000. Skoro cela ta svota je prišla iz Združenih držav in vsled tega je Amerika odločno največji upnik Nemčije.

Mednarodna trgovska zbornica pa ugotavlja, povsem točno, da ti krediti še dolgo ne zadostujejo, da bodo potrebne še dosti večje svote, da se spravi nemške industrije zopet v polni tek. Za to bo morala seveda zopet nastopiti Amerika. Vseled tega se je treba sedaj odločiti glede vprašanja kdo naj ima prednost: privatna posojila ali pa reparacije? Trpeti mora eden ali drugi.

Iz poročila je razvidno v glavnem, da ne more Nemčija nikdar odplačati svojih obveznosti in da se hoče raditega nemški delavski razred zasužnjiti za vse večne čase ter ga izsesavati do mozga.

To bo usoda nemškega delavskega razreda, če se ne bo pravčasno predramil ter se oprostil suženjstva.

Dopis.

Rock Springs, Wyo.

Naj malo omenim razmere tukaj v Rock Springs. Z delom se ne morem kaj pohvaliti, ker je tukaj dosti poštenic. Srečnega se šteje tisti, kateri ima delo. Jame obratujejo največ po 1 do 2 šita na teden. Tista nesrečna influenca je tudi malo ponehala. Zahtevala je že mnogo živov v tem letu, posebno pri otrocih.

Imamo več podpornih društev, ki vsa dobro napredujejo. Sedaj po Velikonoči pričakujemo več veselje. Tako bo društvo Sv. Ane, št. 134 priredilo veselico dne 17. aprila v Slovenskem Domu. Na dnevnem redu bo petje vod vodstvom Nick Bokariča, po predstavi se pa vrši ples. Vabimo tudi Peter Zgaga, da se te naše zabave udeleži.

NEMIRI NA KITAJSKEM

V kitajskem mestu Tientsin vlada že tri mesece obsedno stanje. Zavojevaleci so sicer mesto obkolili, toda vanj ne morejo, ker ga posadka obupno brani. Sila nam kaže oddelek kitajskih vojakov, ki imajo vrh strehe strojno puško.

Zinovjev in sovjetska vlada.

Da se v ruskem boljševizmu vidi popoln okret na desno, se kaže vedno očitneje. Odkar je na XIV. kongresu ruske komunistične stranke, ki se je vršil sredi decembra 1925 zmagal Stalin nad Zinovjevom, ko se je pokazalo, da je ogromna večina boljševiške stranke na Stalinovi strani ter da ima Zinovjev le nekaj pristašev za seboj, v glavnem petrograjске komunistične organizacije, izgubila levi, to je ekstremni komunizem postojanko za postojanko.

Stalin z večino ruske komunistične stranke je obupal nad svetovno revolucijo in sanjara, da si mora Rusija pomagati sama, to je, da mora sama rešiti gospodarsko krizo in obnoviti ekonomsko blaginjo. Zinovjev je bil izvoljen za predsednika petrograjskega lista Pravde, ki je prva pisala za Zinovjeva. Potem so v Moskvi več tednov zadrževali Zinovjeva, da se ni mogel takoj vrniti v Petrograd, kjer je imel sprva stranske organizacije na svoji strani. Ta čas so se vrgli na propagando in so kmalu dosegli premolčan opozicije. Baš te dni se je pa proces bombe zoper Zinovjeva zaključil; za predsednika petrograjskega sovjeta je bil izvoljen Komarov, pristaš Stalinove smeri in s tem je Zinovjev vpliv izpodoben tudi v njegovi osnovni postojanki, v nekdanj tako važnem Leningradu.

Gotovo je upravičena sodba, da pomenijo vsi navedeni dogodki znake notranjega prevrata na desno, prevrata, ki pomenja hkrati sanacijo in korak k približanju k normalnemu stanju. Toda to se ni zgodilo. Ko se je pričetkom marca sestala ekskluzivna tretje internacionale, je ostal Zinovjev njen predsednik, kakor da se ni med njim in ruske komunistične stranke nič zgodilo. Ali to presenečenje se je kmalu podelilo, kakaj pokazalo se je, da je Stalin napravil še mnogo več drožje potezo. On je sklenil puščati Zinovjeva na čelu tretje internacionale, toda vsa ta velika organizacija naj bi se — odstranila, ker se njeno inozemsko delo ruskega sovjetskega vodstvu ne zdi niti koristno niti učinkovito. Na sedanjem vodstvu Kominterni se je predlagalo, prvič naj se gusi njenim nacionalnim sekcijam več prostosti in iniciative, — kar je skratkoma afont proti vodstvu in diktaturi ruske sekcije, in drugič naj se sedež tretje internacionale prenese iz Rusije kamorkoli na zapad. In nad vse značilno je, da je vodstvo ruske komunistične stranke — simpatiziralo s tema predlogoma. — Ta stvar sicer še ni dospela do kraja, ali jasno se vidi, da se hoče sovjetska vlada Kominterni kar tako malo znebiti in z njim vred Zinovjeva, radi česar ga je puščal v tej nekdanj tako važni postojanki.

Da je navedeno zares načrt sovjetske vlade, se vidi tudi iz dejstva, da je ruska komunistična stranka sklenila, da zmanjša denarno podporo komunističnim strankam v inozemstvu in da z l. 1930 te podpore sploh popolnoma ukine. O tem načrtu se je moral Svetujem mi, naj se poslužijo acropama, da ne zamudi preveč časa.

Sedaj pa komam to moje slabo pisano pismo in prosim cenjeno uredništvo, da mi oprostijo oziroma popravi, ako pa ni za v javnost, pa naj ga vrže v koš.

Anna Oblak.

VZROKI NERVOZNOSTI

V angleškem zavoda za higijeno je predaval nedavno dr. Risien Russel o vzrokih nervoznosti pri sodobnih ljudeh, osobito pri mladini. Pri deci moramo čisto posebej daleč nazaj v preteklost, če hočemo najti vzrok nervoznosti. — Poleg veneričnih bolezni in alkohola vplivajo na živce tudi udarci po glavi. Pogosto je človek naveden zato, ker je padel v zgodnji mladosti na glavo. Russel oči današnji vzgoji, da se premalo briga za vzgojitev mladine. Deca lahko čita vse, hodi sama v kino in sedi tu po cele ure, namesto da bi ostala na svežem zraku in na soncu. Russel priporoča nervoznim ljudem, naj se nikar ne pečajo s špiritizmom, ki zelo slabo vpliva na živce.

Ostro je obsodil Russel sedanj način življenja mladih deklet. — Dekleta imajo preveč svobode, hodijo brez spremstva z mladimi moškimi po javnih lokalih, plesih in nočnih zabaviščih, odkoder se vračajo pozno ponoči. In ker morajo drugi dan delati bodisi doma ali pa v uradu, nadomeste zato spanje z alkoholom, tobakom, in raznimi umetnimi sredstvi, ki dražijo živce. Če pa postane tako deklet mati, spravi na svet fizično slabe in nervozne otroke.

Zračna pot iz Londona v Pariz v poldrugi uri.

Iz Bourgeta na Francoskem javljajo, da je dosežen v zračnem prometu med Anglijo in Francijo nov rekord. Aero-pilot Wilcox je preletel zračno črto med glavnima mestoma Francije in Anglije v 1 uri in 20 minutah.

Razne vesti.

Prvi komunistični balet "Redči Mak".

Sovjetski kritiki živahno pohvaljajo "zaželjeno zmago proletarke umetnosti" nad baletom, ki se je najtridovratneje upiral zahtevam po politični vsebini. Godbo prvega komunističnega baleta "Redči Mak" je spisal komponist Gliere, libreto pa skupina baletnih umetnikov s sodelovanjem Katarine Goeltzerjeve in slikarja Kurilke. Predstave v Moskovskem Velikem gledališču režira Širajev.

Dejanje se vrši v revolucionarnem Kitaju današnjih dni. Sovjetska ladja je primorana obiskati mednarodno odprto pristanišče na Kitajskem. Angleži in drugi sovražniki hočejo oslepariti ali podkupiti mostvo, da preiščejo parnik, pri tem pa ukradejo važne lističe in sklenejo sploh potopiti ladjo. Pristaniška lepota "Redči Mak" mora v ta namen omamiti sovjetskega kapitana. Toda vdani komunistični kulji preprečijo lepoto o nasprotnem in dosežejo, da oslepari angleške izkoriščevalce. Momarji in kapitan so opozorjeni na opasnost in srečno zavrnejo nevarnost. "Buržuji" pa se hočejo maščevati nad plesalko, a zdaj jo rešijo kitajski težaki. Sovjetska ladja odplava ob zvokih "Internacionale" in ob zažgjenih kitajskih pesmih kuljev. Takšen je torej prvi ruski balet z izrazito komunistično tendenco.

Škodljive posledice nikotina.

O tej temi je predaval te dni na dunajskem vseučilišču znani dunajski zdravnik dr. Zajčič. Na podlagi dolgoletnih znanstvenih izkušenj je ugotovil, da je nikotin iz mnogih bolj škodljiv kot alkohol. Upliv nikotina specielno za one notranje organe, ki so za ohranitev zdravja in mladostne moči najvažnejše je naravnost devastacijsko. Najstrašnejše upliva puščenja tobaka na spolne žleze. Pri ženskah se izraža ta upliv neredko v nenadnem prekinjenju nosečnosti. Tako pri moških kot pri ženskah je ena od posledic pretiranega puščenja oslabljenje delovanja spolnih žlez. Kaj pomeni to, kar se tiče predčasne postarjanja, so dokazala baš najnovejša znanstvena raziskovanja.

Nikotin je pa že iz drugega vzroka bolj škodljiv kot alkohol. Alkohol škoduje predvsem, samemu sebi, kajlke pa ogroža tudi svojo okoliščino. Če samo datje časa trajajoče požiranje dima povzroča zastrupljanje. Dokaz zato pa kavamarški markerji-nekadilci, oziroma njihovi blede obrazi z ohlapnimi potezami. Visoki procentalni postavke tuberkuloze med markerji je takisto dokaz za to dejstvo.

Mnogo bolj škodljiv kot za moške je nikotin za ženske. Emancipirane Evine hčere, ki posnemajo s puhanjem tobaka moške, so kakor otroci. Niso si v svesti usodnih posledic svoje afektaije, ki se bo pokazale pri njih mnogo hitreje kot pri moških v obliki vshantive spolnih žlez in predčasnega postarjanja.

Kaj je velesila?

Nemčija je zahtevala, da je spona ona sprejeta kot stalni član Lige narodov zato, ker je veljala dosedaj, da je tako mesto prihra-

njeno samo za velesile. S tem je hotela Nemčija doseči, da je enaka med enakimi in da se pogaja navzlic porazu v svetovni vojni zavezniki kot velesila.

Kakor hitro pa bi postala stalen član Lige narodov tudi Poljska, potem ne bi bila sprejeta Nemčija kot velesila, ker Poljska po splošnem mnenju ni velesila. Kaj pa je sploh velesila?

Pojem velesile je nastal šele za časa Ludovika XIV. in zlasti v Napoleonovi dobi. Zunanji znak velesile je bil, da jih zastopajo pri tujih vladah veleposlaniki (Botschafter), dočim imajo druge države le poslanike (Gesandter).

Toda ta zunanji znak ne drži, ker iz nekdanjih časov veličine ima Španka še danes veleposlanike, dočim jih Poljska nima.

Kaj so drugi znaki velesile? Silna vojska? Ta znak za Nemčijo ne drži, ker je Nemčija razorožena. Velikost ozemlja? Polno država je, ki imajo večji obseg kot Nemčija in ni niti govora, da bi se smatralo za velesilo. Kolonije? Tudi teh Nemčija nima. Gospodarsko bogastvo? Niti to ne velja za Nemčijo, ki ima plačevati vojno odškodnino.

Ni signifikantnih zunanjih znakov za velesilo, vendar pa vsak splošno čuti, katere država je velesila in katere ne. Gre za ves izraz sile, ki jo predstavlja kakda država in to se še bolj čuti v negativni obliki. Če ni Nemčija v Ligi narodov, potem vsak čuti, da manjka bistvene komponente evropskega sežitja. In zato je Nemčija velesila, kakor so Italija, Francija, Anglija, Rusija, Japonska in Zdr. države in zato bo velesila tudi Kitajska, kakor hitro bo urejena in imela vlado, ki bo res predstavljal silo kitajskega naroda. Ravno tako pa bomo prišli še do mohamedanske velesile, ko bo mohamedanski svet prenehal biti kolonialen narod.

Sovjetski komisarij tihotapijo starine iz Rusije.

Moskovska Čeka je prišla na sled organizaciji, ki je sistematično tihotapila iz Rusije stare umetnostne predmete. Družba je delovala že dalj časa. Njeni člani so pravkar hoteli prenesti čez mejo več svetnikov iz časa francoske revolucije. Pri tem čemu so bili zasačeni. Baje so pri tihotapstvu sodelovali tudi tuja poslaništva. Čeka je prejela doslej 75 čeb, s afero so baje kompromitirani tudi sovjetski ministri, katerih imena pa ostanejo radi prednosti zaenkrat še tajna.

Kako narašča laško prebivalstvo.

Koncem leta 1925 je štela Italija 41 milijonov 600.000 duš, torej skoraj dva milijona več kakor Francija. Če bo laško prebivalstvo tako naraščalo kakor doslej, bo štela Italija leta 1931 44 in leta 1941 50 milijonov ljudi.

Darovi za "Dom Slepcev" v Ljubljani.

Ivan Lenarčič, 13515—95. St., Woodhaven, L. I., \$2.00.

Jos. Lenarčič, 13515—95. St., Woodhaven, L. I., \$1.00.

Denar smo prejeli ter ga bomo poslal na prostojno mesto s prihodnjo pošiljattvijo.

Uredništvo.

Peter Zgaga

Iz Beograda poročajo, da je odstopil starina Pašić kot ministrski predsednik.

Pašić je pameten človek. V samoti bo počakal, da bo hrvatski minister Radić skuhal strupeno jed, vsled katere bo poginila njegova stranka.

Odstopil je tudi transportni minister Miletić. Rekel je, da s takim fakinom kot je Radić, noče sedeti pri eni in isti mizi.

Sedanj jugoslovanski ministrski predsednik se piše Odvzemović (ali tako nekako).

Ze ime — Odvzemović — ne pomenja dosti prida za jugoslovanskega davkoplačevalca.

Pa kaj se hoče — skoro vse evropske vlade vladajo v imenu odvzemanja. Vse odvzamejo, nobena noče ničesar dati.

Najslabše je na Poljskem. Poljski politični poglavar se namreč piše — Grabski.

Govorniki ga včas strahovito lomijo.

Nekoč je gospodar priredil svojemu najstarejšemu uslužbencu — sivolasemu knjigovodji — časten banket.

Ker je hotel pri tej priliki nekaj knuštne povedati, je takole govoril:

— Zaslužne može so že stavlili stari Grki. Stari Grki so znali ceniti zasluęe in delo.

— Rojstvo vsakega človeka so spravljali v zvezo z obiskom rojenie O velikem pesniku so govorili, da ga je muza poljubila na čelo; o slavnem pevecu so domnevali, da mu je pritiskala vila na usta poljub, o slavnem kiparju so splošno domnevali, da ga je muza poljubila na roko.

— Naš slavljeneec sedi že trideset let na enem in istem mestu, njegove zasluge so velike.

Poročilo ne omenja, kako je govornik svoj govor nadatjeval.

Newyorkski milijonar Browning, ki je star enainpetdeset let, se je poročil s petnajstletnim dekletom.

To je eno poročilo. Drugo poročilo se glasi:

Milijonarka Mrs. Simpson, ki se je pred tremi leti poročila s šestnajstletnim Burton S. Tuckerjem, je povila že drugega otroka. Ona je stara dvinpetdeset let, njen mož pa devetnajst.

Naj reče kdo to ali ono, po mojem mnenju ni bilo dosti boljše, če bi se Browning poročil z Mrs. Simpson, petnajstletno dekle pa z Burtonom S. Tuckerjem.

To bi bilo dosti boljše za prihodnjo generacijo.

Novo zdravilno pivo ki ga nekatere tovarne izdelujejo in prodajajo ima sicer štiri procente alkohola, pa je kljub temu čudno prštimana stvar.

V novem zdravilnem pivu je namreč toliko sladnega sladkorja, da škoduje želodcu in črevesju.

Zoper slab želodec in slabo črevesje je pa požirek brinovca najboljše zdravilo.

Vladi ne bo kazalo drugega kot dovoliti lekarnarjem prodajati brinovce tistim ljudem, ki si bodo želodec pokovarili z zdravilnim pivom.

Kdo ve, če bodo delegati, ki se bodo udeležili razoroževalne konference v Švici, prinesli revolverje seboj?

Majk Cegare sedaj najbrže ve in čuti, kako je pri sreč italjanskemu kralju.

V Connecticutu je uničil požar za par milijonov dolarjev tobaka. Cena "importiranih" cigaram se bo vsled tega znatno zvišala.

Francozi in Španci bodo sklenili mir z Maročani.

Maroškemu poveljniku Abdel Krimu bodo dali Francozi par milijonov frankov ter palačo v bližini Pariza, kjer bo lahko brez skrbi živel do svoje smrti.

Maršanom bodo dali pa po grbi.

Naša vložna knjižica je vaš kapital.

Nabavite si jo.

Vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

obrestujemo po 4% pričenši s prvim vsakega meseca.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., : : New York, N. Y.

Socijalno delo švicarske žene.

V današnji dobi socijalnih reform je odločena ženi važna vloga. Zato je prav, da si ogledamo, kako izpolnjuje to vlogo žena v drugih državah. Za zgled naj nam služi Švica, kjer je socijalno skrbstvo zelo razvito.

Mogoče se v nobeni drugi panogi javnega življenja niso izvršile v zadnjih letih tolike izpremembe, kakor v javnem ali zasebnem socijalnem skrbstvu. — Staltni predstolki propadajo, novo socijalno skrbstvo ne temelji več zgolj na sočutju in usmiljenju ampak predvsem na razumevanju in pravičnosti. Vedno bolj prodira v svetla načela, da je vsak posameznik važen sestaven del človeške družbe in da moreta država in občina sama prosperovati, ako je vsakemu posamezniku dana možnost, da živi človeka dostojno življenje. Kot eno najvažnejših sredstev za doseg tega cilja se danes ne smatra samo zdravljenje socijalnih pomanjkljivosti in boleznij, ampak predvsem njihovo preprečevanje. Za to delo pa je potrebna tudi sistematična vzgoja ljudi, ki se mu hočejo posvetiti.

Tej vzgoji je v Švici namenjena ženska socijalna šola v Curihu, ki vzgaja v dveletnih tečajih mlade žene za delo v vseh panogah javnega življenja, potrebno za socijalno blagostanje ljudstva. V tej šoli se mlade ženske seznanjajo s socijalno-političnimi, naravno-gospodarskimi in pedagoškimi vprašanji na podlagi tekoma let pridobljenih izkušenj ter se pripravljajo za svoje bodoče poklice. Ta šola jih usposablja za spoznavanje pomanjkljivosti in jim vzgaja voljo, pomagati, kjer le mogoče. Poklici, katerim se kasneje posvete, je prav tako različno, kakor življenje samo. V obsežnem delokrogu socijalnega skrbstva dobijo vsaka osebnost pomenno mesto, na katerem lahko popolnoma izrazi svoje moči.

Gojenke z močno razvitimi materinskimi čustvi se posvečajo skrbstvu za deca v ustanovah, kjer dobivajo matere brezplačne nasvete, ter v raznih otroških domovih in zavetiščih. Njihova naloga je, nadomestiti mali deci po možnosti domači dom in skrbno materinsko ljubezen. Lahko si predstavljamo, kaj pomeni za matere zavest, da se njihova deteta nahajajo v zanesljivi in prijazni oskrbi, ako je njim samim mogoče skrbeti zanje. Otroci, ki so po končanem šolskem pouku zaradi zaposlenosti staršev prepriščeni samim sebi, dobivajo zaščito v zavetiščih, kjer je zanje preskrbljeno v duševnem in telesnem oziru. V teh zavetiščih izdelujejo svoje šolske naloge, dobivajo večerjo, pomagajo tudi sami pri gospodinjstvu v kuhinji in na vrtu med petjem, smehom in igro. In ko se vrnejo zvečer domov, prinesejo s seboj v mračna stanovanja nekoliko tega veselja tudi k staršem, ki jih tarejo skrbi vsakdanjega življenja.

V polegju med šolskimi počitničami vrše gojenke ženske socijalne šole svoje delo v počitniških domovih za deca in male deklice. Ti počitniški domovi so namenjeni predvsem mestnim otrokom, ki si ob tečni hrani in na svežem zraku zopet okrepe svoje rahlo zdravje. Slični domovi so ustanovljeni tudi za mlade trgovske in pisarniške uslužbenke, ki leto

in dan prežive med štirimi stenami in k se jim v njih nudi prilika spoznati, da sta svet in življenje kljub vsemu lepa in vesela.

Težje in resnejše je delo absolutno ženske socijalne šole v zavodih za ogrožena in pokvarjena dekleta. Tu je treba zdraviti, kar je pokvarilo življenje, za kar je treba imeti mnogo razumevanja in ljubezni ter tudi mnogo znanja. Treba je mnogo duševne in telesne odporne sile napram bolestinim izpremembam razpoloženja oskrbovank, treba je vedno nanovo kazati pravo pot in ojačevati čustva moralne odgovornosti. — Delo v teh zavodih zahteva mnogo obzirnosti napram oskrbovankam, saj je brezdvomno, da večina izmed njih bolj kriva kakor drugi ljudje in da je le trpela večje pomanjkanje kakor drugi. Po ljubezni in razumevanju so stremele vse, ker ju pa niso našle, so svojo stremeljenju zadostile na kakršenkoli drug način.

Mnoge gojenke ženske socijalne šole se posvete najhujšemu ljudskemu sovražniku, pobijanju socijalne bolezni tuberkuloze. Neumorne so v obiskovanju bolnikov v temnih in mračnih stanovanjih, v brezsolnih ulicah, pri čemer se bori proti nevednosti in malomarnosti.

Delokrog gojenk ženske socijalne šole pa ni omejen samo na mesta, ampak se razteza tudi na kmetstvo prebivalstvo, kjer je tudi nevednost mnogokrat vzrok raznim socijalnim zlom. Dela je povsod dovolj. Mnoge se posvete skrbi za mladoletne delavke, ki jih obiskujejo in jim pomagajo na njihovih domovih, druge so v službi mladinskega varuštva, sirotinjskih uradov, ubožne preskrbe itd.

To je samo majhna slika socijalnega dela švicarske žene.

Dvanajstkrat na smrt obsojena.

Prizivno sodišče v Vilni se je pred kratkim bavilo z izrednim slučajem. Na obtožnici klopi sta sedela zakonec Stanislav in Janina Blonski, ki sta obdolžena morda manj kot 52 umorov. Zločinski moč in njega vredna žena sta bila že dvanajstkrat pred sodniki. Vsako pot je bila nad njima izrečena smrtna obsodba, toda z neverjetno spretnimi zvijačami sta se vselej izmuzala in pobegnili iz ječe. Sedaj se jima ta nakana najbrže ne bo več pošrečila, ker sta dobro zastražena in bosta te dni obsojena.

Smrt generala Sajonkovskega.

Par dni po smrti generala Brusilova je preminil v Moskvi general Sajonkovski, eden izmed carističnih generalov, ki je od leta 1919 bil v službi sovjetske Rusije ter je izkazal sedanjemu ruskemu režimu neprecenljive usluge zlasti v borbi zopet Denikina. Zadnje čase je vršil službo profesorja na generalštabni akademiji rdeče vojske. Sajonkovski je bil pred kratkim umrlemu Brusilovu kaj malo naklonjen. Oba vojaška močnika sta se od nekdaj smrtno sovražila. Sajonkovski bo pokopan na državni estroške, njegova žena pa bo prejela domsko pokojnino.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

POZOR!

Z ozirom na številna vprašanja, ki jih prejemo glede pošiljanja denarja, smatramo uместno naglašati, da izvršujemo denarna nakazila ne samo v stari kraj, ampak tudi iz starega kraja sem. S pomočjo svojih avel lahko vnovično hranilne knjižice, dobroimetja pri bankah in zasebnikih ter razne terjatve, ki jih imate v starem kraju v tamošnjem denarju ali v dolarjih. Vnovčenje in prenos denarja traja približno en mesec.

Kakor v vseh ostalih poslih obrnite se tudi tozadevno na zanesljivo —

FRANK SAKSER STATE BANK
83 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

MIGLJAJ S KOLOM

Če se bori trgovska zbornica Združenih držav proti kakšni delavstvu sovražni odredbi, potem mora stvar šepati v tem ali onem oziru. Vsled tega ni mogoče vedeti ali določiti, kaj pomenja, da je zavzela ta organizacija vlemožnih trgovcev, bankirjev in industrijske stališče proti registriranu inozemcev, oziroma nedržavljanov.

Kljub temu pa ni več mogoče zanikati, da se je zavzel priseljeniški komitej tega vzvišenega zastopstva proti načrtom Davisa in Coolidgea za registriranje in odlaškanje prvostopnih inozemcev, — "ker bi bila s tem spojena neznosna mera špijonaže in nezaupanja".

Trgovska zbornica Združenih držav je navedla potom svojega priseljeniškega komiteja še nadaljnji vzrok za to svoje nasprotstvo.

Taka registracijska postava, — se glasi v resoluciji, ki bo maja meseca predložena letnemu zborovanju v končno rešitev, — bi ne bila na noben način izvedljiva. Za nadzorovanje in kontrolo nedržavljanov potrebna armada uradnikov, bi morala biti večja kot armada prohibicijskih uradnikov, in posledice bi bile še bolj usodopolne.

V tej "nezmožnosti" je mogoče resnični vzrok te zavrnitve nedržavljanov.

Kot tretji vzrok navajajo kršenje pogodbenih pravic.

Katera dežela bi mirno gledala, da njene državljane v Združenih državah stalno nadzorujejo ter jih stavlja pod policijsko nadzorstvo? Naravna posledica tega bi bila, da bi z našimi državljani v drugih deželah postopalo istotako.

Komitej trgovske zbornice je v principu proti nadzorovanju in kontroliranju inozemcev, nedržavljanov.

Predlaga namreč kompromis, so glasno s katerim naj bi vsi inozemci, ki so se izkrcali po 30. juniju leta 1924, dobili potreben certifikat. Tako bi dosegli približno isto, seveda ne na brutalni in onegavni način, ki je ideal delavskega tajnika in bančnega milijonarja Davisa.

Ameriško delavstvo mora pazorno stati na straži. Ne sme dovoliti, da bi ga ujeli z resolucijami in prijateljsko zvenečimi besedami. Nezaupanje je v tem slučaju najvišja krepost proizvajajočega delavstva.

Pomlajeni starci.

V leningrajskem znanstvenem zdravniškem društvu, ustanovljenem v spomin prof. Pirogova, so neadvo kazali pomlajene starce. Pomlajevalni lek se izdeluje iz spolnih zlez zakladnih bikov in se bo kmalu dobil z zdravniškim receptom v vsaki lekarni.

Prvi starci, ki so ga pomlajevali in kazali za reklamo, je imel že 110 let. Do operacije je bil na pol mrtev, težko je hodil, oči so mu bile motne. Po cepljenju je nastopila velika izprememba. Starce je postal močnejši, mišice so mu narastle, pojavila se je bodrost in tek. Na zunaj pa se ni izpremenil. Uveli obraz mu je ostal, a zato so postale oči živahnije. "Zdaj sem mlajši za 40 let", pripoveduje zadovoljno zdravnikom: "vsak dan imam več in več moči".

Drugi pacient je 60-letni starci, ki se počuti kakor mladenič. Imel je izredno srečo. Električna železnica je povzela na dan njegove operacije nekoga mladeniča. Njegove zleze so prenesli na starca. Obe uspešni operaciji je izvršil dr. S. Kuzmink.

Docent V. Goraš je presadil žleze nekoga ubitega rudarja na 64-letnega starca. Starce se zdaj dobro počuti in zopet dela v pisarni, kar ni mogel poprej. Drugi bolnik V. Goraša je bil nek mladi visokošolci, ki je bil zelo nervozen po prenehanju škrofuloze, nena vnetju na vratu. Po operaciji se je izgubilo vse, kar je kazalo njegovo predčasno starost.

Okus - on uravna enkrat zavselej vse pregovore glede cigaret. Kajti okus je resničen dokaz kakovosti tobaka.

Chesterfield

Chesterfields izdeluje Liggett & Myers Tobacco Company

Jugoslavia irredenta.

Občinski proračuni v ravnotežju.

Fašisti se radi pohvalijo v javnosti, kako da znajo izbornu upravljati občine. Kjer nastopi fašistovski komisar, tam so občinski računi hitro v redu in letni proračun se izkaže kar nepričakovano v ravnotežju. Komisar dr. Camsi (včasih je zvenel njegov priimek bolj slovensko) je izravnal zmedene občinske račune v Gradežu v kratki dobi. Fašisti so res umetniki v upravljanju občin!

Manevri.

Včasih vrše vojaške vaje milicniki po Krasu in po Istri. Sedaj so se pričele skupne vaje vojaštva in milice. Nad Vodnjakom pri Puli so bile te dni take vaje v večjem obsegu. Taktičnih manevrov se je udeležila tudi težka artilerija.

V Idriji

opravlja težko delo v rudniku še mnogo starih delavcev, ki bi morali biti že vpokojeni. Borili so se svoj čas za 35-letno službeno dobo in sedaj se pravi: delaj, dokler ne omagaš! Pred kratkim se je ponesrečil v rudniku nadpaznik Seljak, mož, star 62 let. Rudarski cevinski urad odpošlje v slučaju nesreč komisijo, da ugotovi vzrok na licu mesta.

Fašist Urh.

V Trstu imajo mučenika Bečarja ki je padel, zadet na kamionu sredi italijanskega fašistov, v Postojni imajo pa Frana Urha, ki se je zgrudil ob meji. Tega slovenskega mladeniča so se spomnili

postojnski fašisti na svojem občnem zboru z rimskim pozdravom in eden izmed njih je predlagal, naj se postavi nagrobni spomenik iz marmornja Frana Urha, ki je zaznamoval s svojo krvjo sveto in nedoračljivo vzhodno mejo...

Češki inženir F. Hofman je generalni ravnatelj Brunerjevih tovarn v Podgori pri Gorici. Krepko je sodeloval pri obnovitvi tvornice v Podgori in v Stračicah. On vodi tudi načrte za hidroelektrične naprave na Goriškem, ki obetajo industriji velik razvoj. Na razstavi v Milanu bo zastopana tudi goriška industrija in inženir Hofman izloži tam tekstilni stroj, ki je baje tako zpopolnjen, da postane neobhodno potreben po tkalnicah.

Devinski grad.

Vojni vihar je bil skoro porušil devinski grad. Lastnik prične Thurn-Texis pa se je vendar odločil, da popravi in sezida zopet devinski grad, katerega se drži dolga zgodovina. Leta 1924 se je pričelo obnovno delo in sedaj je grad gotov ter zopet ponosno kraljuje na devinskih skalah.

Slovenske razglednice.

Sedaj je dovoljeno, da se tiskajo in razpečavajo čisto slovenske razglednice, ako ni na njih krajevnega imena.

To so velikonočne, božične in sljence razglednice z voščili. Ako pa je na razglednici tiskano ime kakega slov. kraja, mora biti na prvem mestu italijanska označba in šele na drugem slovensko krajevo ime.

Ekspedicija pod morsko gladino.

Raziskovalec dr. Hartman, ki se je udeležil potapljanja pri Capriju, popisuje svoje vtise kot skrajno razburjajoče in fascinantne doživljaje.

Ko zlezeš v potapljalni cilindri skozi zornjo dprtino in se na sedcu uravnas z dihalno masko, s katero je spojen tudi telefon, in ko se na sinah gotovo začneš potapljati, opazuješ skozi okence pred seboj lesketajoče vodne plasti — tedaj se zaveš, da si brez pomoči ukljenjen v objem mokerega elementa. Toda očaruje te modrina vode, ki se zdi kakor bajno razsvetljen gigantski opal, okrašen s srebrno se svetlikajočimi vitkimi ribami.

Neverjetno, kako radovedne so ribe. Od vseh strani se približujejo potapljalcu in se mu razkazujejo pred okencem. V spremstvu množice rib se celica z raziskovalcem neslišno pomika navzdol. Opal temni bolj in bolj in končno nastopi popolna tema, vsaj za potapljalčeve oči. Jekleno ogrodje celice je hladno kakor led, toda zrak v celici je še vedno prijeten radi toplote, ki jo povzroča aparat s kisikom. Še nekaj metrov in opasna zona je dosežena.

Namrečnovi presenečenje: skozi temno morsko globino se javljajo svetle točke v raznih barvah. Vedno več jih je. Svetleče ribe kakor zvezde, večje in manjše, spreminjaste v bojah in kretanjah. Čim pa raziskovalec prižge svojo podmorsko električno luč, izginejo njihove svetlobne pojave, zato pa se dajo na 50 metrov razdalje točno opazovati njihova temna telesa in sence. Svetlobna potapljalčeva se reflektorja va-

bi ribje trume o obližje in jih tako fascinira, da se zaletavajo druga v drugo, mnoge pa tudi trčijo ob cilindri s tako silo, da kakor mrtve zdrsnejo v globino.

Tajinstvena tišina napenja živčevje. Sluh se postruže do skrajnosti in neprijetno a dirne vsak šum, povzročen z ventilom ali dihalno masko. Lastni glas, s katerim po telefonu javlja opazovanja, se zdi raziskovalcu kakor kričanje, četudi je v resnici le šepet. V ostalem pa potapljalet v celici ne čuti nikalnih neprijetnosti. Ne čuti ga nikak pritisk, zrak se potom čistega kisika sproti čisti in osvežuje, samo hlad narašča in po daljšem bivanju v globini postane vrlo občuten.

Povratak mudi nove senzacije. Pojavljajo se močne vibracije vode, ki se svetlikajo kakor biseri. Polagoma zopet prodira dnevna svetloba. Voden kristal se pred očmi umovič spreminja v čudovitih nujansah, oživiljen s številnimi ribami, ki poznajo luč sonca in se zde srečnejše kakor njihove sestrice v globini. Z mešanimi občutki olajšenja in obžalovanja stopi raziskovalec zopet na dan, pod sonce. Pridne roke razklopijo potapljalca in radovedne oči pozdravijo moža, ki se vrača iz morske globine.

Prebivalstvo Kitajske.

Agencija Indo-pacific poroča iz Tokija, da ima Kitajska glasnom zadnjega ljudskega štetja nekaj nad 436 milijonov prebivalcev. Od teh ljudi živi samo v Pekingu 4 milijone duš, v Shanghai pa 5 in pol milijona ljudi.

PRETOK KRVİ IN NJEGA

POMEN

Ideja, kako izkervavelemu človeku rešiti življenje z dotokom toje krvi, je že dokaj stara. Poskusi, ki so jih delali v prejšnjem stoletju s prenašanjem živalske in človeške krvi, so se morali ponesrečiti, ker takrat se niso poznali tistih bioloških zakonov, na katerih temelji moderna transfuzija krvi. Če pustimo kri nekaj časa v neki posodi, se trdna in tekoča snov ločita. Težka krvna telesa padajo na dno, na vrhu pa plava lahka krvna tekočina. Kako se kri dveh bitij sklada, vidimo najlepše na sledenjem zgledu: če zmešamo v epurirani rdeči krvni telesni kake živali s krvno tekočino kakšnega človeka, se krvna telesa najprej med seboj zlepijo, potem pa se celo razkroje. Isto se zgodi, če vbrizgamo človeku živalsko kri v žile. Živalska krvna telesa se v človeški krvni tekočini strdijo in razkroje. Oboje pa vpliva na človeški organizem zelo škodljivo. S strjenjem krvi se utegnejo zamašiti važne žile, z razkrojanjem krvnih teles pa nastajajo strupeni snovi. Zato se človeška kri z živalsko ne more nadomestiti. Pa tudi vsaka človeška kri se ne sklada s krvjo poljubnega človeka, ker tudi v njej se rdeča krvna telesa razkroje. To dejstvo je prvi ugotovil Dunajčan Landsteiner in ga nazval izohemolizo. Po tem, kako se kri ljudi strjuje in razkroja, če jo med seboj pomešamo, ločimo štiri vrste ljudi. Kateri krvni skupini pripada kak človek, ločimo po par minutah po metodi, ki jo je izumel Američan Moss. Človek, ki pripada eni izmed grup 1, 2, 3, 4, ostane celo življenje v tašni grupi. Znanstveniki so ugotovili, da se more le kri gotavih ljudi med seboj mešati, če ne nastopi strjevanje in razkroj.

Preden prenesemo kri z enega človeka na drugega, moramo torej dognati, kako se njuna kri sklada. Priporočati je, da si vsak človek dobro vtisne v spomin, v katero krvno skupino spada, da more v slučaju potrebe priskočiti sočloveku na pomoč. Med svetovno vojno je bil v ameriški armadi uveden običaj, da je vsak vojak dobil označko, v katero krvno grupo spada. Če je bil kak vojak težko ranjen in so se njegovi tovariši ponudili, da mu oddajo kri, so po označbi hitro našli primernega samaritana in krvna transfuzija je bila mogoča nemudoma vsiti. Za zdravega človeka ne pomeni oddaja pinta krvi ali več nikake opasnosti, ker zdrav organizem kri hitro nadomesti. Naprosto, dostikrat je puščanje krvi celo koristno.

Nadžinov, kako pretočimo kri iz človeka v človeka, je dvoje. Pri prvem uporabimo aparat, ki ga je izumil Nemec Oehlcker. Tisti, ki kri oddaja in tisti, ki jo sprejema, ležeta drug poleg drugega in zdravnik pretoči kri skozi cevko v dva kanala, ki vodita v žile. Drugi način se imenuje po Američanu Percyju. Po tej metodi odvemo oddano kri v parafiniran steklen bal in jo še gorke vlijemo pacientu v žile, pri čemer ne prideta oba človeka v neposredni dotik. Obe metodi sta se dobro obnesli.

S krvno transfuzijo dosežemo v bistvu sledeče: Človeka, ki je na tem, da izkervavi, bodisi vsled kakke poškodbe, bodisi vsled kakke bolezni, je mogoče s prenosom primernih množin krvi rešiti smrti. Uspehi krvne transfuzije medijo včasih naravnost na čudežnost. Pri krvnih boleznih, ki so v zvezi z veliko anemijo in pogostim krvavljenjem, je dostikrat mogoče doseči s transfuzijo krvi izboljšanje bolnikovega stanja in celo popolno ozdravljenje. Pri mnogih boleznih pa vpliva transfuzija ugodno v tem smislu, da dobi bolni organizem z dovedeno krvjo novih v seplehni krvi nahajajočih se beljakovin. Pri krvnih zastrupljenjih, ki so čisto združena s porinoma krvnih teles, je transfuzija velikega pomena, ker nadomesti a svežo, življenja zmogljivo krvjo preminula krvna telesa in tako pospeši ozdravljenje.

Knjigarna "Glas Naroda"

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:

v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:

v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.60
v fino usnje vez.	1.60

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kvišica srca, mala:

v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10

Key of Heaven:

v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinejši usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano	1.40
---------------------	------

POUČNE KNJIGE:

Angeljaka služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano	.35

Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači živnozdravniki	1.25
Domači zdravnik po Knajpu	1.25

Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Mehik 1 zvezek	1.60
2. zvezek 1—2 snopič	1.80

Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30

Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15

Knjiga o dostojnem vedenju	.60
Ljubavna in snužilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorejce	.75

Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60

Najboljši slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40

Nasveti za hišo in dom; trdo vezana	1.—
broširano	.75
Nemška slovnica	.60

Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65

Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00

Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v ponk	.35

Računar v kronski in dinarski valjavi	.75
Ročni slov-nemški in nemško-slov. slovar	.60

Sadno vino	.30
Srbska začetnica	.40
Slike iz kralstva, trdo vezana	.90

Slovenska narodna mladina, obseg 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50

Spolna navarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširana	1.20

Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.00
Ujani čebelar	1.—

Ujani kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voščilna knjižica	.50

Veliki slovenski splošni raznih pisem, trdo vez.	1.80
Vinarstvo	2.00
Veliki Vsevedec	.80

Zdravilna selišča	40
Zgodovina S. H. S., Mehik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopič	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Aiskerčevi zbrani spisi:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80

Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—

Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trda vez.	.75

Agitator (Keramik) trdo vez.	1.—
Azazel trda vez.	1.—
Andrej Hofer	.50

Boccaccio dekameron	1.60
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35

Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Bisernice 2 knjigi	.80
Brez zarje trda vez.	.90

Bréz zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80

Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20

Burška vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

Cankarjeva dela:	
Grešnik Lenard t. v.	.90

Hlapec Jernej	.50
Podobe iz sanj t. v.	1.—
broširano	.75

Romantične duše trda vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—

broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25

Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezana	1.40
Ciganova osveta	.35

Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.50
Četrtke t. v.	.90

Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60

Doli z orožjem	.60
Dve sliki — Njiva, Starika — (Meško)	.60
Dolga roka	.60

Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marinka in škralteljčki	.40

Elizabeta	.35
Fabijola ali cerkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35

Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30

Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Gozdovski katekizem	.25
Gruda umira, trda vez.	1.20

Gusarji	.90
Hadži Murat, trda vez.	.80
Hči papeža	1.—

Hedvika	.85
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Groteske in satire, vez. broširano	.80

Is dobe punta in bojov	.50
Is modernega sveta, trda vez.	1.40
Jutri (Štrug) trd. v.	.75

Jurčičevi spisi:	
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00

Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetkega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—

6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr. broširano	1.20
Karmen, trdo vez.	.40
broširano	.30

Kazaki, povest iz Ruskega	.70
Kralj zlate reke in črna krata	.45
Križev pot, trdo vezan	1.—

Krvna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nočici, francoski roman	.40
Lisjakova hči	.30

Lucifer	1.50
Ludovika Reozija	.25

Levstikov zbrani spisi:	
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač.	.70

2. zv. Otroške igre v pesenah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač.	.70
4. zv. Kritike in manstvene razprave.	.70

5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi trd. vez.	.90
Poezije trd. vez.	.80

Ljudska knjižnica:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50

3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75

7. zv. Prihajač	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60

11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneca, trdo vezano	.60

14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenčelj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60

16. zv. Ne v Ameriko. Po resničkih dogodkih	.60
Milčinski spisi:	
Drobiž	.60

Igračke, trda vez.	1.—
broš.	.80
Tolvaj Mataj, trd. v.	.90

Mali lord, trdo vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00

Mimo življenja, broširana	.80
Mladih zanikernikov lastni životopis	.75
Mrtvi Gostač	.35

Materina žrtve	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70

Mesija	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—

Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim stcem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25

Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki izmira	.40
Naša vas, 1. del, 14 povesti	.90

Naša Vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trda vez	.80

Naša leta, broširano	.60
Na Indijskih otokih	.50
Na Periji	.30

Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

Narodna biblioteka:	
Kranjska čebelica	.90

V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35

Babica	1.—
Berač	.35
Elizabeta, angleška kraljica	.35

Amerika, povsod dobro, doma najboljše	.35
Boj s prirodo, Treskova Urka	.35
Emanuel, lovčev sin	.35

Spisje	.35
Beatni dnevnik	.60
Grška Mytologija	1.00

Svitoslav	.35
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35

Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Zaroka v polnoči	.35

Emanuel, lovčev sin	.35
Obiski. (Cankar). Trdo vezano	1.40

Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trdo vez.	.70

Prigodbe čebelice Maje trda vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariški zlatar	.35

Pingvinski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebaniš Joanes tr. vez.	1.—

Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	.60
Poslednji Mehikanec	.30
Pravljice H. Majar	.30

Prigodbe čebelice Maje trda vez...	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariški zlatar	.35
Pingvinski otok tr =	9

Henry Murgar:

LA BOHEME

Slike iz življenja cigánov.

(Nadaljevanje.)

Rudolfove hčurke čevlje so splošno smatrali za bajko, ki se je rodila iz bogate Collineove domišljije, in enoglasno so izjavili, da je njegova ljubica paroloka. Ta paroloka pa je bil vendar resnica: kajti še isti večer je dobil Marcel skupno pismo za vse prijatelje. To pismo je bilo takole sestavljeno:

— Gospod in gospa Rudolf, literata, vas prosita, da ju počastite za pridete k njima na obed jutri zvečer točno ob šestih.

N. B. Jedli homo s kroznikov. — Gospodje, — je rekel Marcel, ki je naznanil pismo svojim tovarišem, — novica se potrjuje: Rudolf ima res ljubico; še več: vabi nas na obed, in, — je nadaljeval Marcel, — v prispisu obljublja, da bomo jedli iz posode. Ne prikrivam vam, da se mi zdi ta paragraf lirski prepiranost; vendar pa je treba videti.

Marcel, Colline in Aleksander Schumann so šli drugi dan ob znameniti uri sestradani kot zadnji dan v postu k Rudolfu, ki so ga našli, ko se je gral z rdečo mačko medtem ko je mlada žena pogrinjala mizo.

— Gospodje, — je rekel Rudolf stiskaje roko svojim prijateljem in kazaje jim mlado ženo, — dovolj mi, da vam predstavim gospo Colline.

— Ti pa si gospodar, kaj ne da? — je vprašal Colline, ki je imel bolezen za te vrste šalo.

— Mini, — je rekel Rudolf, — predstavim ti svoje najboljši prijatelj, sedaj pa pojdi in zakuhaj juho.

— O, madame, je dejal Schumann in planil pred Mini, — sveži ste kot divja evetlica.

Ko se je bil Schumann prepričal, da so res krozniki na mizi, je poizvedel, kaj bodo jedli. Svojo radovednost je prital celo tako daleč, da je vzdignil polarov pri postavi, kjer se je kuhala obeda. Jastog, ki ga je zagledal, je napravil namjeren vtis.

Colline pa je potegnil Rudolfa v stran, da ga je vprašal, kaj je novega z njegovim filozofskim člankom.

— Dragi moj, v tiskarni je. — Kasor izide prihodnji četrtak.

— Gospodje, — je rekel Rudolf svojim prijateljem, — prosim vas opozorjenja, če vam tako dolgo nisem dal nobenih vesti, toda imel sem medene tedne. — In povedal je zgodbo, kako se je oženil s tem ljubim bitjem, ki mu je prineslo za doto svojih osemnajst let in 6 mesecev, dve porcelanasti skodelici in rdečega mačka, ki se je imenoval Mini kot ona.

— Gospodje, — je rekel Rudolf, — sedaj bomo pirovali. Sicer pa vam naprejem povedati, da bomo imeli mesninski obed; namesto gomoljik, bo najodkritostnejša prijaznost.

Ta ljubetniva boginja zares ni nehala vladati nad gosti, ki so pa pripomnili, da je ta priprosti obed vendar nekaj imenitnega. Rudolf se je bil res vrzel v izdatke. Colline je pripomnil, da se menjajo krozniki in je na glas izjavil, da je Mini vredna modre prevaze, s katero krasi kraljice peči, stavek, ki je bil za Rudolfa pravi sanskrit in ki ga je Rudolf prestavil, rekoč, da je bila imenitna katarica.

Ko je prišel na mizo jastog, je nastalo splošno občudovanje. Pod pretvezo, da je študiral naravoslovje, si je Schumann izprosil, da ga je sam delil; to okoliščino je porabil, da je zlomil nož in si odrezal največji kos, kar je povzročilo splošno ogorčenje. Toda Aleksander Schumann ni bil samoljub.

— Tako je, da ni več pijače in da smo žejni.

— O, da, — je rekel Schumann — te steklenice vse premalo drže.

— No, — je odvrnil Marcel, — Rudolf je odločil, da bomo tu prenočili; a moramo iti kaj kupiti, preden bodo prodajalne zaprte.

— Moj trgovce stanuje na vogalu ulice, — je rekel Rudolf. — Schumann, ti bi moral iti tja.

Vzel bo tri steklenice ruma na svoj račun.

— O, da, — je rekel Schumann in se zmislil pri povračilu in vzel Collineovega.

— Drugič! — je rekel Marcel,

ko je bil Schumann odšel. — Prediva sedaj h Colline, s tem bo šla trda. O, nekaj mi pride v glavo, ha, Colline, — je dejal in močno dregnil filozofa.

— Kaj? — Kaj? — Kaj?

Schumann je pravkar odšel in je pomotoma vzel tvoj orehasti površnik.

Colline je pogledal okrog sebe in res zapazil na mestu, kjer je bila prej njegova obleka, majhni karirani Schumannov površnik.

Pri misli, da je knjižnica, ki jo je imel vedno polne žepa, sedaj v Schumannovih rokah, ga je obilil mizel pot.

— Nesrečnik! — je vzkliknil Colline, — zakaj je vzel moj površnik?

— Pomotoma.

— Toda moje knjige. ... Jih lahko zlorablja.

— Ne boj se, ne bo jih čital! — je rekel Rudolf.

— Da, a jaz ga poznam; zmožen je, da si prižge z njim pipo.

— Če si nemiren, ga lahko dohitiš, — je rekel Rudolf, — v tem trenutku je odšel. Našel ga boš na vratih.

— Gotovo ga bom došel, — je dejal Colline in dejal na glavo klobuk, ki je imel tako široke kraje, da bi moglo piti pod njim deset ljudi.

— Številka dve, — je rekel Marcel Rudolfu, — sedaj si prost, jaz grem in bom naročil vratarju, naj ne odpre, če bo šlo tako.

— Lahko moč, Rudolf, pa lepa hvala!

Ko je bil Rudolf pospremljen svojega prijatelja, je zaslusal na stopnicah zategnjeno miševanje, na katerega je njegov maček odgovoril tudi z miševanjem in se je obnašal jpotihem zmužnjati skozi priprta vrata.

— Ubogi Romeo! — je rekel Rudolf. — Svojo Julijo klée, pojdi, — je dejal in odprl vrata zaobjelimi živili, ki je z enim samim skokom skočila po stopnicah med kramplje svojega ljubčka.

Ko je ostal Rudolf sam s svojo ljubico, ki je stala pred ogledalom in si vila lase v ljubke, zapeljive kodrečke, se je približal Mini in jo objel. Kot glasbenik, ki unda par akordov, da ugotovi zmoglost svojega glasbila, preden začne igrati svoj komad, je potem posajl malo Mini na kolena in ji prišil na rame dolg in glasen voluh, ki je nazkrat povzročil na telesu mladunčega bitja strodja.

Glasbilo je bilo nglaseno.

(Dalje prihodnjik.)

Najstarejša angleška ura.

Najstarejša ura na Angleškem se nahaja na fasadi cerkve v mestu Rye. Izdelana je bila l. 1515; kolesje je iz kovanega železa, oči in valji pa so leseni. Nihalo, ki je tako dolgo, da sega dol v cerkev, saj meri sedem metrov; uteži so iz pretopljenih topovskih krogel.

Pred tedni se je ura ustavila in morali so jo kibelati rdnovrači. V to svrhu je razpela cerkevna občina subskripcijo med tamonjimi sportniki, ki se vsako sezono zbirejo v Ryeju. Popravilo je stalo nad 100 funtov, dočim je stala let 1515 kompletna ura z inštaliranjem vred 2 funta in 15 šilingov.

Kdo kaj ve kje je W. M. STAINEGAR, ki ima posestvo v Kellogg, Ida, in leta 1919 je živel v Los Angeles, Cal. Prosim, da mi kdo kaj poroča o njem, ali naj se pa sam javi. — Matt Kaiser, P. O., Box 667, Kellogg, Ida. (6x 13-19)

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

MLADE AMERIŠKE PEVKE

Ameriška družba za umetnost in znanost je priredila te dni v znamenem nymyorskem hotelu Biltmore na čast ameliškim opernim pevkam veliko pojedino. Z leve na desno so: Dorothea Flexer, Mary Lewis, Nanette Guilford in Louise Hunter. Najmlajša ameriška operna pevka Marion Talley ni navzoča, ker je tisti-krat pela v Philadelphiji v operi "Rigoletto".

Levi in hijene.

(IZ ZAPISKOV OPAZOVALCA F. B. SCHELLENDORFFA.)

Krvavo rdeče je bila zatoni- solnena plošča za položnimi, tem- nosinjimi gorami, ki obrobajo širono travno stopo. Nebes, pretkan z nešteti fantastičnimi neznimi oblaci, je bil podoben zlati- prežarjeni velikanski lupini školjke bisernice. Tam, kjer so se- gunji in zebre pred nočjo se le- okopali v prahu na peščenih tleh se je rdeča stepa spona cvrtin- čila v stebričkih prahu navpik v brezvetrjem, toplen večernem- vzdušju in daleč na obzorju se je- potegnil dolg oblak prahu nekaj- stotin eleandskih antilop, bežečih- pred leopardi, je oddirajalo viso- ko skakaje mimo.

Kadar meče solnce v teh ste- pah, gubečih se v neskočnost, svet- lobo tik pred zatonom plamenče- oble preko pokrajine, se prav za- ves, da bivaš na nebesnem telesu, plavajočem v vesirju, ki preje- ma svetlobo od velikanske ognje- ne krogle od solnea: zdi se ti celo, da čutiš, kako se premika zemlja po svetovju.

Ta občutek, kako plapolajoči o- genj vnema vso pokrajino, je traj- jal le prav malo časa; potem se je- zazdelo, da priroda pridružuje- sapa. Velike črede divjadi so ne- koliko hipov nepremično obstale. Brezglasna tišina povsod.

Brž, ko je zgnilo solnce, pa so- zarežgale tu in tam posamezne- zebre, neke je zakrutil gunj in- kmalu so začele nevoljno, lačno tu- liti hijene tam, kjer je gozd, go- ščava ali gore s tokavami.

Zdaj je legal mrak zmiraj hi- treje, in preden si se doobra za- vedel, se je znočilo. Toda ni se- stemnilo doela, zakaj že se je ne- bo na vzhodu srebrno jasno raz- svetlilo, in medtem, ko so drgeta- li na zahodu se poslednji rdeči so- ji v oblakih, se je prikazal ščip- nad mračnim gozdom. Najpreje je- bleščalo tako, da je bilo slabo vi- deti v stepto, a že za pol ure je- postalo razločnejše, in svetloba se- je stopnjevala počasi, a neprestano- dokler ni mesec o polnoči stal v- zenitu.

Razen posameznih živalskih- glasov popolna tišina. In vendar se- ti zdi, da čuješ neko ponočno- brnenje, tiho, nežno šumenje in- zvenenje. In v to svečano nočno- ugodje zadoni nenadoma grozeče,- mogočno levje rjovenje, glaseče- li bližajo? Tu je spet, čisto blizu.

Potem spet tišina. Priluhnem. Se- le bližajo? Tu je spet, čisto blizu. Nekaj nevoljnega, odločnega je v- teh levjih glasovih, nekaj neubran- ljivega.

Ko so izzveneli poslednji glo- boki zvoki, se je zaslusalo nedaleč, kako peketajo stotine kopit; vivki- so se tožeč odklatili mimo.

Pridejo levi sem? O, ki je v jasni- mesečini, ki napravi vse tako raz-

blinjeno, iskalo zama, da bi ugle- dalo kaj premikajočega se od tam, kjer so rjuli levi. So odšli mimo?

Se dokler sem to preudarjal je- zadonelo čisto blizu, globoko kakor- iz votlega soda, in evo: dve, tri, pet, sedem srebrno sivih senc, levi, nekateri med njimi grivati, spre- daj črni kakor oglje, so hiteli v- prostrano stepto mimo, jedva- kakih trideset metrov od mene; po majhnem presledku še en, te- žak, okoren, velikanski grivat lev, spredaj ves črn.

Se nekaj kratov so zatulili, a- vedno nekoliko bolj daleč, potem- so prišli v loku spet bližje proti- kamenitemu griču na severu, kjer- je zarjula štirikrat vsa tolpa; le- vi so bili zajeli plen.

Torej tja! Ko pridem previdno- bližje, zahreščijo zljaj in zdaj v- pravem peklenskem hrustu hijen- ski in šakalji glasovi, nepopisna- zmeda togotnjih, neumnih, dero- čih se in lajajočih zvokov. Potem- spet nekaj časa tišina. Naposled- se mi odpre iz majhne skalne pla- note razgled na nižjo gredino in- na pešeno ravan, na kateri so se- videli v jarki mesečini trije levi- ob neki temni snovi. Po gredini so- se podile progaste hijene; neka- tere so škilile radovedno preko- skalnega roba k levom, druge so- se potikale po suhem drogastem- lesovju; tudi mladiči so bili po- leg.

Zdaj in zdaj so se od različnih- strani približevale levom drzneje- lisaste hijene; nekatere so pose- dale kakor psi štirideset do petdeset- metrov naokoli. Čim pa se je ka- teta izmed hijen le preveč prib- ližala, se je eden izmed levov- odtrgal od pojedine in zapodil hi- jene z globokim, besnečim mrmra- njem na vse strani. In iz daljave- nato pa polagoma zopet bližje se- je čulo mnogoglasno zmerjanje- gladnih hijen. To se je tako po- navljalo, dokler niso prve hladne- sape najavljale jutra.

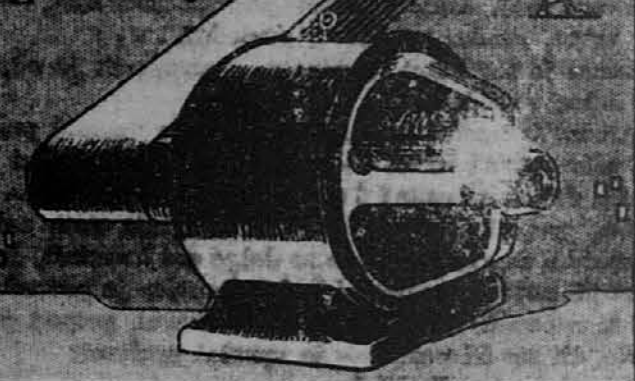
Grivati lev je nenadoma zapu- stil plen in oddiral na skalno- gredino. Progaste hijene so se- čisto tiho stisnile na pesku. Nav- zgor prišedši, je spustil stari lev- glavo globoko k tlom in zatulil- trikrat votlo: "Unumpf!" Glas- se je večkrat ponovil in odzval se- mu je drugi iz majhne daljave.

Stari je zbiral svojat. Toda onih- pet levov, negovih tovarišev, se je- bilo pri lovu ločilo in zajelo drug- plen. Stari je torej ostal sam, le- žoč na skladni gredini, in si obli- zoval noge, dočim so se levinje- spodaj gostile dalje s poslednjimi- ostanki.

Se trikrat je stari poklical svo- jat, odziv se je oglašil zmeraj bli- že, in ob prvem svitu so se hije- ne, sedeče in preveče v splošni- razdalji, razbežale na različne

POWER SHOW

April 12-17

Na letni razstavi električne sile, ki je v izložbah na Irving Place in Petnajsta ulica od 12. do 17. aprila, sta prvokrat na ogled dva nova nakladalca peči, vetrni- ca za peč ter motor brez "commutatorja".

Med zanimivimi in številnimi razstav- nimi predmeti je čopič za zračno slika- nje, električni motorji za različne svrhe, kontrolni predmeti, prenosljivo orodje ter potrebščine za ventiliranje. Vstopnine ni. Razstava je odprta od 9. dopoldne do 5.30 zvečer.

The New York Edison Company

Na Vašo službo.

Irving Place and Fifteenth Street

strani. Kajti takoj nato se je po- javilo v diru pet levov drug za- drugim, stari jim je v par skokih- pohitel čez pešeni prostor napro- ti in v lahmem diru se je pričela- cela tropa pomikati tja, odkoder- se je zvečer priklatila. Vsak tre- nutek se je odločila iz kopice ka- ko hijena, da je odnesla v skoku- s podvitim repom svoj borni delež- na varno.

Prva zora je našla na prizorišču- le še dva šakala, vse drugo se je- bilo razpodelo.

Od levjega plena je ostal le še- razkrit, pomandran rdečkast pro- stor in ono, kar je imela raztrgana- žival v drobovju. Niti vranom in- marabujem ni ostalo ničesar.

Takoj, ko je vzšlo solnce nad- daljnim gozdom, se je od daleč o- glasilo levje rjovenje in odziva- nje od mnogih strani. Levi se po- dnevi zabavajo mnogo tisoč me- trov naokrog, ako niso zaspani in- gladni in ne slutijo lovec.

Kakor sen so se razblinili pono- čni dogolki, kakor prikazen izgi- nili levi in druga zverjad. Dan je- prevzel svoje pravice.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

z naročilom pošljite znamke ali money order na:

"Glas Naroda" 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDE. DRŽAVAH.

INFLUENCA

izčrpa vašo moč živahnost

Pusti vas dolgo časa oslabilenega in nezmožnega. Zaščitite se pred njo s tem, da zaustavite brez zamude zgodnje prehlade.

PAIN-EXPELLER

Varstvena znamka Reg. U. S. Pat. Off.

dobro vdrgnjen v prsi ali hrbet bo spravil kri v kroženje, preprečil zastajanja krvi ter odpravil zastarele prehlade. 35c. in 70c. v lekarnah.

Pravi ima varstveno znamko SIDRO.

F. AD. RICHTER & CO.

BERRY & SO. 5th STS.

BROOKLYN, N. Y.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE Sigurno 25% ceneje kot drugod. REGALJE, PREKORAMNICE, TRO- BOJNICE, ZNAKE, UNIFORME LTD. VICTOR NAVINŠEK, 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE

s parnikom "PARIS"

22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Pazil bo na prtljage in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brez- skrbno potovali.

Na razpolago imamo poseben oddelček za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2, 4 in 6 posteljami.

Vozni list stane do Ljubljane \$116.77 z vojnimi davkom in železni- co vred, za tja in nazaj pa samo \$206.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili a tem parnikom, so bili zadovoljni s vožnjo, kabini, hrano, postrežbo, sploh a vsem tako, da so ta par- nik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojamila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

La Bohème
OGLEDITE SI TO KRAŠNO
KINO SILEKO
Dobroti dnevno: 2.30 - 9.30
EMBASSY THEATRE
Broadway in 48th Street

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

73

(Nadaljevanje.)

— Dragi moj, žaliloh nisem človeški zdravnik, — je odvrnil profesor resno, vendar pa hočem pogledati ...

Priklimal je ter hotel iti naprej, a služabnik je odprl usta kot da hoče nekaj povedati.

— Ali mi hočete še kaj povedati? — je vprašal profesor, kateremu ni naša nobena stvar. — Ali hočete reči, da se ni kneginja že pri zajtrku dobro počutila? Tudi jaz sem zapazil to, — je dostavil.

— Da, gospod profesor in če bi kneginja nato nekoliko počivala, a kontesa Sigrid je bila tako dolgo pri kneginji, da sem si mislil: — Pojdi noter ter vprašaj kaj, a kontesa je govorila tako glasno, trdo in zapovedovalno. Nisem prisluskoval, gospod profesor ...

— No, ali ste šli noter, — je vprašal profesor.

Služabnik se je odkajšal.

— Nisem si drznil, — je priznal. — Kontesa Sigrid je tako visoka, tako občutna proti ljudem naše vrste in to je težko požreti, ker sta knez in kneginja vedno tako prijazna z nami vsemi ...

— Hm, no in kaj naprej?

— In ko sem se razmišljal, je prišla kontesa Sigrid ven in jaz sem stal deset korakov od vrat, pri veliki uri in kontesa me gotovo ni videla, kajti ni se zganila, ko je šla mimo mene. Bila je bleda in njena usta, kot da se hoče smejati, — oči, tako poželjive in pohlepne! Morala je biti zelo huda na kneginjo.

— Tako, tako, — je menil profesor. — No, kot že rečeno, hočem sami pogledati. Ali hočete dati medtem napreči? Upam, da me bo kneginja odvedla na izprehod.

Služabnik se je priklonil, očividno olajšan in profesor je potkal takoj nato na vrata budoarja Iris.

— Nobenega odgovora. Potkal je še enkrat, nakar je enostavno vstopil. Iris je sedela v globokem stolu, zroča v daljavo ter z napetim izrazom v bolešno spacenih potezah, kot da prisluskuje nekemu glasu.

Iris se je predramila iz svoje letargije.

— Ali naj kaj? — je vprašala ter se s težavo zbrala.

— No, no, misli sem, — je jecel profesor. — Če ne pride gora k proroku, mora iti pač prorok k gori. V tem posebnem slučaju ni bilo visokosti k čaju in vsled tega sem prišel ponj. Ali smem?

— O, da, — je rekla Iris.

Profesor pa se ni zmedel za to ter pričel vseselo kramljati. Proslavljal je krasote njenega budoarja in pri tem je hušnil kot medel usmev preko lice Iris. Pogovor se je sukal krog te in one stvari, a Iris ni poslušala ter le srepo zrla predse. Konečno je rekel profesor:

— Če čuti človek, da ima slabe živce, da so izmučeni, se odpodije, mesto da bi kramljal po cele ure, kot ste vi s konteso Sigrid.

Iris je postala pozorna — in to je bil namen profesorja.

— Cele ure? — se je medlo zasmejala. — Sigrid ni bila deset minut v moji sobi.

— Da, čas poteka, ne da bi človek to zapazil, tekem pregovaranja, — je menil profesor.

Iris pa je zmajala z glavo.

— Mojte se, dragi profesor. Sigrid je prišla slučajno k meni, jaz sem ji predložila vprašanje, na katero mi je, kot se mi zdi, povsem na kratko odgovorila, nakar je zopet odšla, kot se mi zdi.

— Kot se vam zdi? — je ponovil profesor ter prijazno kimal. — Ali nisem rekel tega. V takem prijetnem pogovoru poteka čas, ne da bi človek vedel kam.

— V prijetnem pogovoru, — gotovo, — je rekla Iris sanjavo.

— No, ali je bila zopet tako odurna? — je menil profesor sočutno. — Čujte, to je skrajno neprijetna lastnost vaše gospodične. Ljudje, ki so šli mimo vrat, pravijo celo, da se je zopet kregala.

— Sigrid? — je vprašala Iris začudeno. — O tem bi morala jaz kaj vedeti.

Profesor in mlada žena, sta si zrla par sekund v oči, a dočim niso oči profesorja za očali mlesar izgubile na svoji ostrosti, je padla preko krasnih sinjih oči Iris kot koprena. Ostrenu opazovalci ni moglo pri tem uti, da so postale njene poteze napete, kot da naporno prisluskuje besedam, katerih ne sliši rada.

— Ali govori kdo z vami, draga kneginja? — je vprašal profesor po kratkem odmoru.

Iris je priklimala.

— Da, da, — je odvrnila šepetaje, z nepremičnim, koncentriranim pogledom. — Poznam glas, a vendar ne vem, komu pripada. Razmišljam ter si belim glavo, — a ne morem najti imena.

— Da, da, tako se godi, — je potrdil profesor, kot da bi bila taka duševna stanja nekaj običajnega. V istem tonu je nadaljeval: — In kaj pravi glas?

Zopet se je pojavil izraz muke na lepem obrazu Iris.

— Tega ne smem povedati, — je stokala s pojemačim glasom.

Profesor je vstal ter vzel obe tenki, prozorni roki Iris v svoji debeli, mesnati šapi.

— Visokost, imam veliko prošnjo, — je rekel.

— Tako? — je rekla Iris ter se malo nasmehnila.

— Vidite, visokost, tudi meni se vrti v glavi od vročine. Hodi ti ne maram, ker sem preveč len, a če bi bila tako prijazna ter me nekoliko odvedla na izprehod? To bi me osvežilo.

— Zelo rada, — je vzkliknila Iris ter skočila pokonci. — To je dobra misel. Tudi meni bo dobro delo ter pregnato misli, ki me neprestano zasledujejo. Takoj-hom dala napreči.

— To sem opravil že jaz, — se je poredno smehljaj profesor.

— Odpeljala se bova v gozd ter vdihavala ozon in kisik, kaj ne?

Iris je priklimala ter položila brez vsake nadaljnje besede svojo roko v ono profesorja, ki jo je povedel navzdol v vežo. Služabnik, ki je že dalj časa čakal na migljaj in poklical pripravljeni voz, je pomagal Iris na kozla. Že je sedela zgoraj ter držala vajeti v rokah, dočim si je prizadeval profesor na drugi strani splezati gor, ko se prikazala Sigrid pri vratih.

— Ali se hočete odpeljati? — je vprašala na kratko.

Iris je priklimala ter pomirila konja, ki sta nestrpno točkla s kopiti ob tla.

— Kako pač? — je vzkliknil profesor, ki je konečno splezal na visoki sedež. — Sree, jetra in pljuča hrepene po svežem zraku, kaj ne, visokost?

Iris pa ni odgovorila in Sigrid je stopila tik poleg voza.

— Pojdi dol, Iris, — je rekla zapovedovalno ter zapičila svoj pogled tako trdno v sestro, da je izginila slehna kapljica krvi iz

obrazu Iris. — Bolna si in ne smeš zapustiti hiše. Takoj boš legla in jaz bom skrbela za to, da te nikdo ne moti. Pojdi!

— Da, — je rekla Iris s tujim glasom ter spustila vajeti. Hitro kot blisk pa je profesor prijel vajeti ter nagnal konje, ki so takoj oddirjali proti gozdu.

Iris je napravila kretanje kot da hoče skočiti z voza, a profesor ji je potisnil vajeti v roke.

— Sedaj pa kučrajte zopet vi, — je menil suhoparno. — Pustite živali teči kot morejo, to jim bo dobro delo. Bleda izgledate kot pri, moj Bog. Čujte, meni se dozdeva, da izvaja vaša draga sestra na vas skrajno nečeden vpliv ...

Iris je pričela globlje dihati in konja sta tekla, kot da ju podi vihar. Hitro gibanje je okrepcalo Iris in lahna rdečica se je prikazala na njenih licih. S trdno roko je prijala vajeti in prisilila konja, da sta pričela zmernjeje teči.

(Dalec prihodnosti)

MARK TWAIN:

Kako sem izdajal strokovno glasilo.

Prevzel sem začasno ne brez zlih slutenj izdajanje poljedelskega strokovnega glasila. Pravtako malo bi prevzel brez zlih slutenj poljedelec poveljstvo na ladji. Toda nahajal sem se ravno v položaju, v katerem bi bila plača zaželjena. Navadni uradnik lista je hotel iti na dopust in tako sem privolil v pogoje, ki jih je stavil, in sem ga zastopal.

Čustvo, da imam zopet delo, je bilo imenitno; ves teden sem koval članke z neumornim veseljem. Nisem sem jih tiskal in čakal nastopni dan nekoliko v skrbeh, kako bodo pač sprejeti moji napori. Ko sem proti večernemu zatonu zapuščal pisarno, je stalo ob vnožju nekaj mož in mladeničev, ki so se takoj razmaknili, da mi napravijo pot, in ko sem korakal med njimi, sem čul tega ali onega, ki je dejal: "To je on!" Naravno je, da sem se nadvse veselil tega dogodka. Drugo jutro sem našel pod stopnicami podobno skupščino ter tudi na cesti posamezne dvojice in skupine, ki so me z zanimanjem opazovale. Gruča se je razdelila in umaknila, ko sem prišel. Slišal sem reči nekega moža: "Poglej njegovo oko!" Delal sem se, kakor da nisem opazil pozornosti, ki sem jo vzbujal, vendar pa sem se naskrivaj radoval in sklenil, da poročam o tem svoji teti. Šel sem nekaj stopnic navzgor in čul, ko sem se bližal svojim vratom, priskočilo vesele glasove in glasno smejanje. Ko sem vrata odprl, sem zagledal dva mlada človeka, po videzu z dežele, katerih obraza sta zbledela in se podaljšala, ko sta me zapazila. Potem sta skočila z velikim ropotom skozi okno. Bil sem presenečen.

Čez kake pol ure je vstopil star gospod z valjučo brado in finim, toda precej strogim obrazom in je sedel, ko sem ga pozval. Zdelo se mi je, da ima nekaj na sreč. Odkril se je, postavil klobuk na tla, vzel iz njega rdeč svilen robec in številko današnjega lista.

Položil je list v svoje naročje in dejal, dočim je čitil z robcem svoje naočnike: "Ali ste vi novi uradnik?"

Odgovoril sem mu, da sem.

— Ali ste že kdaj izdajali poljedelsko strokovno glasilo?

— Ne, sem dejal, "to je moj prvi poskus."

— Prav vrjetno. Ali imate kake praktične izkušnje v poljedelstvu?

— Ne, mislim, da ne.

— "To čutim instiktivno," je dejal stari gospod in si nadel očala, preko katerih me je ostro meril, medtem ko je zganil list v primernejšo obliko. "Želel bi vam prečitati, na kar me je opozoril instinkt. Bil je uvoznik. Poslušajte in povejte, ali je ta sentenca vaša! ... Repe za krmiljenje ne smemo nikoli trgati, to ji škoduje. Mnogo bolje je, da zleze na drevo deček in jo otrese. Kaj menite o tem? Mislim namreč, da ste to pisali sami."

— "Kaj da menim o tem? No, mislim, da je to zelo dobro. Mislim, da ima to zmisel. Ne dvomim namreč, da se vsako leto v tej okolici pokvarijo milijoni in milijoni korov repa za krmiljenje, samo ker jo trgajo polzrelo, dočim bi, ako bi splezal na drevo deček in repo otresel."

— "Otresajte svojo staro mater! Repa vendar ne raste po drevesih."

— "Ah, kaj pravite, da ni tako? No, kdo pa je trdil, da je tako? Oblika je samo po sebi umevno le

prenešana, povsem prenešana. Vsakdo, ki ima le malo razuma, bo vedel, da sem mislil, deček naj otrese trto."

Nato je starec vstal, raztrgal svoj list na drobne kosčke, jih pomandal, razbil nekaj predmetov s svojo palico in izjavil, da razumem o poljedelstvu približno toliko kakor krava o nedelji. Nato je odšel, zaloputnil za seboj vrata in se sploh tako obnašal, kakor da mu nekaj ni ugajalo. Ker pa nisem vedel, kaj ga je jezilo, mu tudi nisem mogel pomagati.

Kmalu nato je strmoglavilo skozi vrata dolgo mrtvaško bitje s strunastimi, na ramena visečimi kodri in s teden dni starih strniščem po gorah in dolinah svoje brade in obraza; nepremični je obstal, držeč prst na ustih in nagnivši telo le za glavo naprej kakor da posluša. Čuti ni bilo niti glasu. Vendar je poslušal dalje. Nič se ni oglašilo. Nato je zaozbral ključ v ključavnici, prišel po prstih do mene, da me je približno lahko dosegel, in ko je nekaj časa z največjo pozornostjo opazoval moj obraz, je potegnil iz naprsnega žepa zganjeno številko našega lista in dejal:

"Tu, tu, vi ste pisali to. Prečitajte mi — hitro. Osvobodite me! Trpim!"

Čital sem in ko so tekli stavki iz mojih ustnih, sem videl, da mu je lažje, videl sem, kako so napete mišice odnehale, kako se je umaknil z obraza strah, kako sta legla na njegove poteze mir in pokoj, kakor mila mesečna luč nad pusto pokrajino:

"Gvano je lep ptič, a za njegovo vzrejo je potrebna velika skrbnost. Tako ga ne smemo uvažati pred junijem, in ne po septembru. Pozimi mi moramo preskrbeti tople prostor, da more izvaliti svoje mladice."

"Očividno je, da se bo žetev žit zakasnila. Za kmeta je dobro, da dobi iz zemlje žitne biljke junija namesto avgusta in da nasadi tedaj ajdo."

"Kar se tiče buč. — Buče so najljubše jagode domačinov v no-trajnosti Novoangleških držav, ki jih tudi raje uporabljajo za kravjo krmo kakor grozdje, ker bolj nasičajo in jih žival raje uživa. Buča je edina užitna jagoda družine oranž, ki uspeva na severu, razen melon in dveh različnih turkanskih buč. Navada pa, saditi jih pred vrtovi za sočivje, se hitro izgublja, ker mora vsakdo priznati, da buča kot senčno drevo, ni nič vredno."

"Ker je sedaj pričakovati toplega vremena in pričenjajo gosaki drseti —"

Razburjeni poslušalec je skočil proti meni, mi podal roko in dejal:

"Lepo, lepo, zadostuje! Sedaj vem, da sem zdrav, zakaj čitali ste natanko tako kakor jaz, besedo za besedo. Kajti, tujec, ko sem davi to prvič bral, sem si dejal, česar poprej nikdar nisem verjel, dasi me svojci strogo nadzirajo: Sedaj verujem, da sem prismojen. Nato sem tako zarjul, da me je bilo slišati dve miljii naokrog in sem krenil na pot, da ubijem karkoli; zakaj, razumite me, ker sem začel kar sedaj. Prečital sem še par odstavkov, da bi bil gotov, zapalil svojo hišo in krenil na pot. Pohabil sem nekaj ljudi in obesil dečka na drevo, odkoder ga lahko snamem, kadar se mi ljubi. Misli! pa sem si, naj stopim mimogrede semkaj, da se popolnoma prepričam. Sedaj sem gotov in to je sre-

ča za paglavca na drevesu. Sicer bi ga na svojem povratku gotovo pobil. Z bogom, gospod, z bogom! Sneli ste mi breme z duše. Moj razum je prenesel vsebino vašega poljedelskega članka; sedaj vem, da ga ne more nič več zmešati. Z bogom, gospod!"

Bilo mi je nekam neprijetno, ko sem mislil na pohabljenje in na požare, s katerimi se je mož zabaval, zakaj nisem si mogel česa, da se ne bi bolj oddalec smatral za povzročitelja. Toda te misli so kmalu izginile, ko je vstopil pravi uradnik. (Dejal sem sam pri sebi: "Ako bi bili odpotovali v Egipt, kakor sem vam priporočal, bi bil imel priložnost, iz stvari kaj storiti, vi pa tega niste storili in ste tu! Skoro da sem vas pričakoval!")

Izdajatelj je bil vidno razžaljen.

Ogledal si je razvaline, ki so jih pustili stari razgrajci in oba mlada kmetiča, in je potem rekel: —

"To je žalosten posel — zelo žalosten posel. Lonec za lep je razbit, k temu šest šip, pljuvalnik in dva svečnika. Kar pa je huje, je to, da je prišel list v slabo ime. Bojim se, da za vedno. Res je, da še nikoli ni bilo po listu toliko povpraševanja in da še nikoli nisem prodal toliko izvodov in ga dvignil do tolike prošlosti toda kdo hrepeni po tem, da bi se odlikoval s slabomnostjo? Prijatelj, kakor resnično sem pošten mož, česta tu zunaj je polna ljudi še več jih čepi po plotovih, in čaka, da vas vidi, ker vas imajo vsi za prismojenega. Povod v to jim je dal vaš članek. Vi ste sramota za časopisje! Kako le ste prišli na misel, da ste zmnožili urejevalni list, kakor je ta? Videti je, da ne poznate najosnovnejših pojmov poljedelstva. Vam je brana in brazda vse eno. Govorite o mlečni seziji pri kravah in priporočate gojitev polarne močke ker se rada igra in lovi podgane. Vaša opazka, da školkje leže tiho, kadar čuje gozdo, je bila odveč, čisto odveč. Školjkje ne moti nič. Školjkje se za gozdo sploh ne zmenijo. In, grom in peko, častiti gospod! Ako ste si postavili za svoj življenjski namen, zbirati nevednost, potem preizkušnje niste mogli napraviti odličneje, kakor ste jo danes. Kaj takega še nisem doživel. Vaša opomba, da pridobiva divji kostanj kot trgovski predmet, stalno na svoji ceni, je kratkomočno preračunana na to, da pogubi ta list. Odpuščam vas! Glejte, da izginete!"

Opuščam svoj dopust. Ako bi ga še vzel, bi ne imel užitka od tega. Zlasti ne, ako bi ostali vi na mojem mestu. Ne prejenjal bi se bati, kaj vse smatrate zopet za priporočljivo. Vselej, kadar le mislim na vašo razpravo o ostrizišču pod naslovom "poljedelsko vrtnarstvo", izgubim potrpežljivost. Glejte, da izginete! Nič na svetu bi me ne moglo več pripraviti do tega, da podaljšam dopust. Sramotno je, da mi niste povedali, da ne razumete ničesar o poljedelstvu!"

"Da vam nisem povedal, vi slamatna glava, vi zeljnata glava, vi sin evnetnega ohrota! Prvič je, da sem čul o sebi tako brezsrčno opazko. Že štirinajst let delujem pri časopisju in danes čujem prvič, ki je potrebno kaj razumeti, da se more izdajati list. Vi repa! Kdo kritikuje indijanske vojne pohode? Gospodje, ki ne razločujejo vojnege klica od vigrvama in ki še nikoli niso tekmovali v teku z bojni sekiro ali ki še nikdar niso vlekli puščice iz različnih udov svojih družinskih članov, da zanete z njimi ogenj v večernem taborišču. Kdo piše pozive za vzdržnost in se razburja nad kadečo se bowlo? Ljudje, ki niso trezni, dokler ne leže v grobu. Kdo izdaja poljedelske liste, vi — požeruh? Ljudje v splošnem, ki ne morejo naprej v poeziji, v hujšakajočih novelah, v senzacijah dramah itd. prestopajo končno k poljedelstvu, da se pravočasno rešijo ubožnice. Vi mi boste govorili o časopisju. Poznam vse to, predragi, od Alfe do O. mahe. Nebo ve, da bi si bil priboril v tem mrzlem, egostičnem svetu slavno ime, ako bi bil na mesto o. mikav — neuluden in namesto ravnodušen — nesramen. Poslavljam se sedaj, kospod! Ko ste z mano tako ravnali, kakor ste

Kretanje parnikov - Shipping News

15. aprila:

De Grasse, Havre; Yorek, Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

17. aprila:

Olympic, Cherbourg; Andania, Hamburg, New Amsterdam, Rotterdam.

20. aprila:

Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.

21. aprila:

Berengaria, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres. Harding, Bremen.

22. aprila:

Bremen, Bremen; Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

24. aprila:

Majestic, Cherbourg; France, Havre.

25. aprila:

Mauretania, Cherbourg; America, Bremen, Republic, Bremen.

29. aprila:

Berlin, Bremen; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.

30. aprila:

Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg.

1. maja:

Paris, Havre.

5. maja:

Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Orca, Hamburg.

6. maja:

Westphalia, Hamburg; Muenchen, Bremen.

8. maja:

Olympic, Cherbourg.

12. maja:

Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.

13. maja:

Albert Hallin, Cherbourg, Hamburg.

15. maja:

Majestic, Cherbourg; France, Havre; Sierra Ventana, Bremen.

18. maja:

Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.

19. maja:

Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

20. maja:

Thuringia, Hamburg.

22. maja:

PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET.

25. maja:

Leviathan, Cherbourg.

26. maja:

Leviathan, Cherbourg.

27. maja:

Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen.

28. maja:

Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

29. maja:

Olympic, Cherbourg.

22. junija:

MARTHA WASHINGTON, TRST; SKUPNI IZLET.

6. julija:

PRESIDENTE WILSON, TRST; DRUGI SKUPNI IZLET.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Novo ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, —

uključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Montic, Belgeland, Lapland, Pennland (prej Pittsburgh), Zealand, Arabic, itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Zdrženo državo z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agente ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

smatrali za prav, grem rad. Svojo dolžnost sem storil. Svojo pogodbo sem v toliko izpolnil, v kolikor mi je bilo dovoljeno. Obljubil sem vam, da napravim vaš list zanimiv za vse poklice — in v tem sem držal besedo. Povedal sem vam, da zvišam vašo izdajo na 20,000 izvodov, in to bi se mi v dveh tednih posrečilo. Pridobil bi vam najboljšo čitatelje, ki jih je kdaj imel poljedelski list — a niti enega kmeta med njimi, niti ene osebo, ki bi mogla razločevati dinjino drevo od breskvine trte, pa če bi ji šlo za življenje. Vi ste zmanjševali pri tem vlogu, ne jaz, vi pastetna roža! Adijo!"

Nato sem ga zapustil.

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je postal naš zastopnik za Cleveland in okolice

Mr. LOUIS RUDMAN,

ki je v Indianapolis, Ind., zastopal naš list nad dvajset let. Pred kratkim si je ustanovil stalno bi vališče v Clevelandu ter nam sporočil, da namerava tudi v Clevelandu vršiti isto delo za naš list, ki ga je tako uspešno vršil v Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak od nog do glave ter mu v vseh oziirih lahko zaupate. Pravico ima pobirati naročnino za naš list sprejemati denar za oglase in naročila za knjige, ki jih ima Glas Naroda v zalogi.

Rojakom ga toplo priporočamo ter želimo, da mu gredo na roko Uprava "Glasa Naroda".

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

SAMO 6 DNI PREKO

6 ogromni parniki na olje
FRANCE — 24. aprila
PARIS 30. aprila.